

Lunner kommune

Kommunedelplan

Teknisk

2012 – 2015

Rullert av Plangruppe Teknisk den 9.9.2011 sak 1/11

**Vedtatt av Kommunestyret, jfr. Handlingsprogrammet, den
15.12.2011 sak 121/11**

Arkiv: 09/181-33

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	5
1.1	Mandat	5
1.2	Avgrensninger og definisjoner.....	5
1.3	Politiske behandlinger.....	5
1.4	Arbeidsform	6
1.5	Disposisjon.....	6
2	Sammendrag.....	8
3	Dette har andre bestemt	9
3.1	Vannforsyning.....	9
3.2	Avløp	9
3.3	Vannmiljø	9
3.4	Renovasjon.....	9
3.5	Veg.....	9
3.6	Trafikksikkerhet.....	9
3.7	Park/idrett.....	10
3.8	Brann/redning	10
3.9	Bygningsmessig vedlikehold	10
4	Dette har vi bestemt.....	11
4.1	Kommuneplanens samfunnsdel	11
4.2	Andre vedtak.....	12
5	Slik har vi det	14
5.1	Vann.....	14
5.2	Avløp	16
5.3	Separate avløpsanlegg.....	17
5.4	Vannmiljø	17
5.5	Renovasjon.....	18
5.6	Veg.....	18
5.7	Trafikksikkerhet.....	18
5.7.1	Trafikkoppløring og holdningsskapende arbeid.....	18
5.7.2	Vegnett.....	19
5.7.3	Skoleskyss	19
5.8	Park/idrett.....	19
5.9	Brann/redning	19
5.10	Bygningsmessig vedlikehold	20
6	Hva forteller tall og statistikk	21
7	Utfordringer og muligheter	23
7.1	Vann.....	23
7.2	Avløp	23
7.3	Vannmiljø	23
7.4	Renovasjon.....	24
7.5	Veg.....	24
7.6	Trafikksikkerhet.....	24
7.7	Park/idrett.....	25
7.8	Brann/redning	25
7.9	Bygningsmessig vedlikehold	25
8	Slik kan vi gjøre det.....	27
8.1	Vann og avløp	27
8.2	Vannmiljø	31
8.3	Renovasjon.....	31
8.4	Veg.....	31
8.5	Trafikksikkerhet.....	31
8.6	Park/idrett.....	32
8.7	Brann/redning	32

8.8	Bygningsmessig vedlikehold	32
9	Dette vil vi få til.....	33
9.1	Vannforsyning.....	33
9.1.1	Målsetting	33
9.1.2	Strategiske valg.....	33
9.2	Avløp	34
9.2.1	Målsettinger.....	34
9.2.2	Strategiske valg.....	34
9.3	Vannmiljø	34
9.3.1	Målsettinger.....	34
9.3.2	Strategiske valg.....	34
9.4	Renovasjon.....	34
9.4.1	Strategiske valg.....	34
9.5	Veger.....	35
9.5.1	Målsettinger.....	35
9.5.2	Strategiske valg.....	35
9.6	Trafikksikkerhet.....	35
9.6.1	Målsettinger.....	35
9.6.2	Strategiske valg.....	36
9.7	Park og idrett.....	38
9.7.1	Strategiske valg.....	38
9.8	Bygningsmessig vedlikehold	38
9.8.1	Målsettinger.....	38
9.8.2	Strategiske valg.....	39
9.9	Renhold.....	39
9.9.1	Målsettinger.....	39
9.10	Vaktmestertjeneste	40
9.10.1	Målsettinger.....	40
9.11	Lån og tilskudd til egen bolig	40
9.11.1	Målsettinger.....	40
9.12	Brann/redning	41
9.12.1	Målsettinger.....	41
9.12.2	Strategiske valg	41
10	Tiltaksplaner.....	42
10.1	Tiltaksplan investering.....	42
10.2	Tiltaksplan drift.....	43
11	Vedlegg	44
11.1	Kommunens planstruktur.....	44
11.2	Tilstandsregistrering kommunale bygg pr. 2008	46
11.2	Utdrag fra brukermappe renhold	48
11.3	Skyssreglement	54
11.4	Forklaringer på vanskelige ord og forkortelser	55
11.5	Vedlikeholdsplan for Lunner kommune, 09/181-29.....	55

1 Innledning

1.1 Mandat

Innenfor vedtatt struktur for sektorplaner utarbeides Teknisk plan, som kommunedelplan, innen følgende områder:

- Vann
- Avløp
- Renovasjon
- Veger
- Trafikksikkerhet
- Bygningsmessig vedlikehold
- Brann/redning

1.2 Avgrensninger og definisjoner

Planen skal være en konkretisering av kommuneplanens mål og strategier innen de aktuelle temaene. Kommunedelplan Samfunnsutvikling, som er nylig vedtatt, legger i særlig grad føringer for denne planen.

Kommunedelplan Teknisk er en 4-årig plan innenfor ovennevnte tema. I tillegg har en valgt å ta inn vannmiljø som tema i denne planen. Dette fordi det har nær tilknytning til øvrige tema, særlig avløp. Det faller heller ikke inn under noen av de andre kommunedelplanene.

Vi får her et grensesnitt i forhold til Kommunedelplan Samfunnsutvikling når det gjelder kommunale eiendommer. Forvaltning av kommunens eiendommer og for eksempel spørsmålet om hva kommunen bør eie, ligger innen Kommunedelplan Samfunnsutvikling. Drift og vedlikehold ligger til Kommunedelplan Teknisk. Anskaffelse/etablering av bygg vil ligge i den kommunedelplanen hvor tjenesten hører hjemme. Som eksempel kan nevnes at bygging av en barnehage må vedtas i Kommunedelplan Oppvekst, mens vedlikehold av barnehager ligger i Kommunedelplan Teknisk. Dette har sin forklaring i det at etablering av et bygg skal ha sitt utspring i behovet for tjenesteproduksjon. Vedlikehold skal ha sitt utspring i det å holde et bygg i en tilstand som er forsvarlig bygningsmessig. Dette fordrer selvfølgelig en dialog mellom Bygg og eiendom og de ulike tjenesteseområdene.

Samferdselsdepartementet stilte krav om at fra 2001 skal kommuner som tildeles statlig støtte til planlegging og gjennomføring av tiltak for sikring av barns skoleveg på fylkesveger og kommunale veger ha en vedtatt trafikksikkerhetsplan. Denne trafikksikkerhetsplanen vil være en del av Kommunedelplan Teknisk. God planprosess for dette må ivaretas.

1.3 Politiske behandlinger

Kommunestyret oppnevnte i sitt møte 11.03.2010 sak 10/10 følgende plangrupper:

- a) Plangruppene Samfunnsutvikling, Oppvekst, Omsorg, Kultur og Teknisk, med hjemmel i kommuneloven §10a som kommunestyrekomiteer.
- b) Plangruppe Kommuneorganisasjon, med hjemmel i kommuneloven § 25 og fungerer både som plangruppe og partssammensatt utvalg.

I henhold til vedtatt struktur for utarbeidelse av sektorplaner har rådmannen oppnevnt følgende administrative arbeidsgruppe: Frode Holst, kommunalsjef, Knut Eraker Hole, leder Eiendom og Infrastruktur og Anne Grønvold, rådgiver politikk/samfunn.

1.4 Arbeidsform

Administrasjonen forbereder rullering av planen ved å utarbeide et forslag til plandokument. Dette er ment som utgangspunkt for plangruppas arbeid. Første møte i plangruppa blir en dag hvor plandokumentet gjennomgås slik at politisk nivå kan gjøre reelle vurderinger fram til siste møte i plangruppa.

Det vises for øvrig til kap. 1.3.

1.5 Disposisjon

Alle kommunedelplanene følger samme oppbygging:

Kapittel 2 er et sammendrag av planens konklusjoner. Dette kapittelet skrives først i forhold til at planen legges ut til offentlig ettersyn. I tillegg til sammendrag, vil det da inneholde påpekinger av ulike alternativer på spørsmål hvor det kan være dissenser i utvalget. Det er viktig i en høringsfase at slike spørsmål/ulike synspunkter synliggjøres.

I kapittel 3 beskrives sentrale føringer som lover, forskrifter og andre vedtak som kommunen må forholde seg til på området.

Kapittel 4 beskriver de vedtak vi selv har gjort som er relevante. Sentralt her står gjeldende kommuneplans samfunnsdel. Denne er imidlertid utarbeidet i en annen planstruktur og står for tur til å bli revidert.

Kapittel 5 beskriver hvordan en opplever dagens situasjon.

Kapittel 6 inneholder tall og statistikker, i hovedsak KOSTRA-tall.

Kapittel 7 beskriver utfordringer og muligheter innenfor de ulike temaene planen omfatter. Dette skal omfatte både dagens muligheter og utfordringer, også satt inn i et framtidig perspektiv. Kapitlet skal i liten grad være begrensende i forhold til løsninger/tiltak.

Kapittel 8 presenteres ulike valgalternativer og løsningsforslag på aktuelle muligheter og utfordringer beskrevet i kapittel 7.

Kapittel 9 nedfeller målsettinger for alle områder. Hensikten for de ulike tilbud/tjenester er beskrevet og det er utarbeidet målsettinger for disse. Det er angitt hvor høy måloppnåelse en skal ha i planperioden, samt hvordan måloppnåelsen skal måles. Målsettingene gir føringer for hvilke strategiske valg en bør ta og hvilke tiltak en må gjennomføre. Det skal rapporteres i forhold til målsettingene både ved 1. tertial og ved årsmelding.

Kapittel 10 skal stake ut kursen ved å foreta begrunnede strategiske valg. Her finner vi også fireårige tiltaksplaner.

Summen av de seks kommunedelplanenes kapittel 9 og 10 utgjør det fireårige handlingsprogrammet. Dette vedtas årlig samtidig med vedtak om økonomiplan, årsbudsjett og investeringsbudsjett med videre.

2 Sammendrag

Skrives om etter den 9 sept og godkjennes av ad hoc leder før høring.

Kommunedelplan Teknisk omhandler tjenester/tema som i stor grad angår innbyggerne uten at de nødvendigvis har særskilte behov. Som eksempler kan nevnes veger, trafikksikkerhet, vannmiljø, renovasjon, park/idrett og brann/redning. Dette er tjenester som kommunen har ansvar for at innbyggerne er sikret uten at det baserer seg på individuelle rettigheter. Lunner kommune bruker lite ressurser på disse områdene sett i forhold til sammenlignbare kommuner. Så er det ikke dermed sagt at vi nødvendigvis yter dårlige tjenester. For noen er det imidlertid nær sammenheng mellom bevilgninger og hva som er mulig. Som eksempel kan nevnes vegvedlikehold. For å ikke pådra seg ansvar for ytterligere strekninger med kommunal veg, nedfeller denne planen et prinsipp om at veier i nye utbyggingsområder skal reguleres til private veier. I tillegg skal vegbelysningen gjennomgås med den hensikt å redusere antall veglys.

Lunner kommune, som per i dag ikke har noe definert sentrum, har også lite med offentlig uteområder. I videre arbeid med reguleringsplaner og ved utbygging av kommunale bygg skal det vektlegges en tiltalende utforming av uteområdene.

Kommunens plikter i forhold til renovasjon ivaretas av Hadeland og ringerike Avfallsselskap (HRA). Deltakelse og eierskap i HRA fortsetter.

Brann/redning ivaretas av felles brannvesen med Gran kommune. Det arbeides med å etablere en samlokalisering av nødetater (politi, brann, ambulanse) i felles nytt bygg i Gran sentrum.

Trafikksikkerhet er et område hvor kommunen bare har delvis ansvar. Innen dette området ligger ansvaret plassert i forhold til den myndigheten som har ansvar for vegene. Lunner kommune fremmer forslag til prioriteringer overfor sentrale myndigheter, samt bevilger midler til prosjekter som kommunen må besørge. Planen nedfeller et prinsipp om at det skal prioriteres å skape sammenhengende gang- og sykkelvegnett, særlig i tilknytning til veier som benyttes til skoleveger. I vedtatt 4-årig investeringsbudsjett er det lagt inn en årlig bevilgning på kr 375.000,-. Det skal også settes fokus på holdningsskapende arbeid.

Videre har vi tjenester som for eksempel vann og avløp. Dette er tjenester som innbyggerne betaler for som kunder. Selvkostprinsippet danner grunnlag for gebyrnivået. For å få en avregning i forhold til faktisk forbruk foreslår planen at alle med offentlig vann må installere vannmålere. *Et mindretall i utvalget er uenig i prinsippet om å installere vannmålere hos alle.* Tjenestene er ikke tilgjengelig for alle innbyggere, men tilbys i tråd med den utbyggingen som er skjedd. Lunner kommune har som målsetting at andel av innbyggerne som har offentlig vann og/eller avløp skal være på nivå med gruppen av sammenlignbare kommuner. Utbygging innen vann og avløp har gode planleggingstradisjoner, noe som er viktig for å ivareta langsiktighet innen området. Denne planen viderefører tiltakene i gjeldende planer. Utbygging innen avløp er også nært knyttet til området vannmiljø. Det å kunne sannere separate avløpsanlegg ved utbygging av offentlig kloakk bidrar til mindre forurensing. Det vises her spesielt til EU's Vanddirektiv. En oppfyllelse av Vanddirektivet vil kunne medføre økte gebyrsatser.

Bygningsmessig vedlikehold kan en se på som en støttefunksjon til primærtjenestene våre. Som eksempel kan en se på skolebyggene, barnehagene og sykehjemmet som forutsetninger for å yte de respektive tjenestene. Lunner kommune har ikke store bevilgninger på dette området, og dette har over tid medført at vi ikke har klart å ivareta vår egen bygningsmasse i tilstrekkelig grad. Dette synliggjøres også når vi sammenligner oss med andre kommuner. Lunner kommune har ikke utarbeidet Vedlikeholdsplan. Den skal utarbeides, og den vil da bli et vedlegg til Kommunedelplan Teknisk.

3 Dette har andre bestemt

3.1 Vannforsyning

- Drikkevannsforskriften: Krav til drift, beredskap, internkontroll. Grenseverdier for innhold av bakterier og stoffer.
- Tilsynsmyndighet: Mattilsynet
- EUs vanndirektiv: Sikre kvaliteten i vassdragene generelt.
- Plan- og bygningsloven: Sikrer at det ikke etableres ny bebyggelse uten tilfredsstillende vannforsyning. Brannvann.
- Lov om brann- og eksplosjonsvern: Brannvann
- Kommunehelsetjenesteloven

3.2 Avløp

- Forurensningsforskriften, utslippstillatelser: Krav til drift, beredskap, internkontroll. Grenseverdier for utslippskonsentrasjoner og utslippsmengder. Krav om å organisere innsamling og behandling av slam fra spredt bebyggelse. Kommunale vann- og avløpsgebyrer.
- Tilsynsmyndighet: For anlegg under 2000 pe: kommunen. For anlegg over 2000 pe: Fylkesmannen
- Plan- og bygningsloven: Sikrer at det ikke etableres ny bebyggelse uten tilfredsstillende avløp.

3.3 Vannmiljø

- Eus vanndirektiv: Krav om at vassdragene skal oppnå god økologisk og kjemisk tilstand innen 2015.
Forvaltningsplaner for vannregionen: Vedtatt av fylkeskommunen i juni 2010 (Lunner kommune ligger i to vannområder). Det er laget en tilstandsanalyse for Vannområde Randsfjorden som omfatter den delen av Lunner som har avrenning til Randsfjordsvassdraget. Danner grunnlag for Forvaltningsplan for helhetlig vannforvaltning i vannregion 2 Vest-Viken. Denne har vært til høring i kommunen. Planen forutsetter bl a om fattende kommunale tiltak i form av oppsamling av kloakk fra spredt bebyggelse. Vannregionmyndighet: Fylkesmannen i Buskerud (senere Buskerud fylkeskommune). (Østfold fylkeskommune for Leiravassdraget).

3.4 Renovasjon

- Forurensningsforskriften: Lovpålagt tjeneste. Krav om å organisere innsamling og behandling av avfall fra husholdningene.

3.5 Veg

- Vegloven: Ikke lovpålagt tjeneste
- Statens Vegvesen sine vegnormaler.

3.6 Trafikksikkerhet

- NTP (Nasjonal transportplan 2010-19): Regjeringen vil føre en politikk som bidrar til et transportsystem med høyest mulig grad av sikkerhet og minst mulig sårbarhet, bygd på en visjon om at det ikke skal forekomme ulykker med drepte eller livsvarig skadde i trafikken – nullvisjonen.
- Handlingsprogram for fylkesveger 2010- 13. Denne inneholder fylkeskommunens prioriteringer av tiltak på fylkesvegnettet, også trafikksikkerhetstiltak. Lunner kommune ga

i september 2009 høringsuttalelse til planen. Denne er referert under kap 8. Fylkeskommunen vedtok planen i desember 2009.

- Statens Vegvesen sine vegnormaler.

3.7 Park/idrett

3.8 Brann/redning

- Brann- og eksplosjonsvernloven: Lovpålagt tjeneste. Krav til bemanning av forebygging og beredskap. Krav om å organisere feiing og tilsyn av fyringsanlegg.

3.9 Bygningsmessig vedlikehold

Lover og forskrifter til hyppig anvendelse:

Plan og bygningsloven	Byggeteknikk mm
Teknisk forskrift	Byggeteknikk
Lov om brann og eksplosjonsvern	Sikkerhet
El-tilsynsloven	Sikkerhet
Byggherreforskriften	Krav til HMS for leverandører
Avfallsforskriften	Bygg og anleggsavfall, PCB- holdige isolerglassvinduer mm
Produktforskriften	Sammenslåeing av mange små forskrifter (PCB, ozon, bly bl.a.)
Forskrift for miljørettet helsevern	Mot legionellasmitte
Opplæringsloven	Fysisk og psykisk arbeidsmiljø for barn i skoler og barnehager
Forskrift for miljørettet helsevern i skoler og barnehager	Krav til inneklima, hygiene, lys, lyd og luft
Lov om helsetjenesten i kommunen	Fysisk og psykisk miljø for alle brukere
Arbeidsmiljøloven	Krav til fysisk arbeidsmiljø for ansatte i kommunen
Forurensningsloven	Helsefarlige stoffer
Lov om offentlige anskaffelser	Innkjøp/anskaffelse
Forskrift om årsbudsjett	Finansiering av vedlikehold kontra oppgraderinger
Forskrift om årsregnskap og årsberetning	
Kommuneloven	Regnskap, forvaltning og rapportering

I tillegg kan disse være aktuelle for spesielle bygninger/eiendommer:

Lov om kulturminner	Bevaring
Lov om naturvern	Bevaring
Asbestforskriften	Sanering

4 Dette har vi bestemt

4.1 Kommuneplanens samfunnsdel

Mål

Kommunale bygg

- Barn og personale skal sikres gode arbeidsforhold i egnede lokaler.
- Beboere i kommunale institusjoner og boliger skal ha et godt bomiljø.
- Kommunens bygninger og eiendommer skal vedlikeholdes slik at standarden ikke forringes.
- Det skal legges til rette for mest mulig bruk av vannbåren varme og bioenergi i kommunens egne bygg.
- Lunner kirkelige fellesråd skal sikres midler til forsvarlig vedlikehold av kirkene i kommunen (Lunner kirke, Oppdalen kapell, Grua kirke og Harestua kapell)

Kommunale veger

- Skolebarn skal sikres trygg skoleveg.
- Standarden på de kommunale vegene skal tilsvare det øvrige, offentlige vegnettet.
- Ved planlegging av boligfelt, skoler og barnehager skal det være god og trygg atkomst til lek og aktivitet i varierte og sammenhengende grøntområder.

Vannforsyning og avløp

- Lunner kommune skal gjennom en effektiv og sikker vannforsyning sikre at alle abonnenter tilknyttet kommunale vannforsyningsanlegg får
  - Nok vann
  - Vann av tilfredsstillende kvalitet
  - Tilfredsstillende sikkerhet i forsyningen
- Lunner kommune skal være behjelpelig med råd og veiledning slik at alle med private vannforsyningsanlegg også skal ha en tilfredsstillende vannforsyning.
- Vannkvaliteten i vassdragene skal forbedres slik at en i løpet av planperioden oppnår en vannkvalitet som er egnet i forhold til de foreliggende brukerinteresser.
- VA-norm for Lunner kommune

Strategier

Kommunale bygninger benyttet i tjenesteproduksjonen

- Det skal utarbeides en vedlikeholdsplan for alle bygninger og utearealer som rulleres årlig.

Kommunale boliger

- Av hensyn til de boligsøkende bør alle offentlige boliger for vanskeligstilte samles på en hånd.
- Kommunen bør legge til rette for boligtilbud til unge som ønsker å etablere seg, og til eldre som ønsker en enklere botilværelse enn ansvar for store hus.

Andre eiendommer

- Bebygde kommunale eiendommer som ikke benyttes i tjenesteproduksjonen, bør selges.
- Ubebygde kommunale eiendommer som er regulert til bolig- eller næringsformål vurderes utbygd i regi av kommunen selv eller et kommunalt foretak (KF), eventuelt selges til private med vilkår om utbygging.

4.2 Andre vedtak

Andre kommunedelplaner.

- Kommunedelplan Omsorg 2011 – 2014
- Kommunedelplan Oppvekst 2011 – 2014
- Kommunedelplan Samfunnsutvikling 2011 – 2014
- Kommunedelplan Kultur 2011 – 2014
- Kommunedelplan Kommuneorg 2011 – 2014

Andre vedtak.

Kommunestyrets prioriteringer i uttalelse til fylkesvegprogrammet for perioden 2010- 13

C. Gang- og sykkelveger/fortau

	Merknad
1. Fv 5 Oulie-Solvang	200m, ÅDT 1174, trafikkfarlig skoleveg, brudd i sammenhengende gs-nett, sentrumsrelatert.
2. Fv 4 Flekkbyen	80m, ÅDT 711, trafikkfarlig skoleveg, medfører sammenhengende gs-nett Lunner barneskole-Håvelsrudvegen.
3. Fv 12 fv12xfv13-Schiongsvingen (ÅDT 570)	200m, ÅDT 570, brudd i sammenhengende gs-nett.
4. Fv 4 Kalvsjø dagligvare-Folkets hus fv4xfv13	400m, ÅDT 785, trafikkfarlig skoleveg
5. Arm av fv 16 Kildal-Roa stasjon	1 km, ÅDT 738, periodevis stor trafikk pga. ankomst- og avgangstider tog, sentrumsprosjekt.
6. Fv 16 Grua sentrum	100m, ÅDT 1157, trafikkfarlig skoleveg, brudd i sammenhengende gs-nett Grua-Grua skole.
7. Fv 14 forbi Fagerheimen på Roa	100m, ÅDT 500, brudd i sammenhengende gs-nett sentralt på Roa.
8. Fv 3 Lunner barneskole-Ballangrud	2,7km, ÅDT 755, trafikkfarlig skoleveg
9. Fv 17 Volla-Lunner sentrum	700m, ÅDT 1679, trafikkfarlig skoleveg
10. Fv 4 Håvelsrudvegen – Dæhlinvegen	1km, ÅDT 711, trafikkfarlig skoleveg
11 Fv 16 Grua idrettsplass-Grua auto (ÅDT 1086)	1km, ÅDT 1086, trafikkfarlig skoleveg, ledd i utviklingen av Grua.

Samlokalisering av nødetater i Gran og Lunner – felles brann- og redningssentral

Vedtak i kommunestyret sak 33/09 den 17.06.2009:

1. Kommunestyret gir sin tilslutning til den skisserte samlokaliseringen i felles bygg.
2. Bygget prosjekteres og bygges som offentlig/privat samarbeide, OPS. Gran kommune tillegges framdriftsansvar for prosjektet. Lunner kommunes rådmann forutsettes å være representert i prosjektorganisasjonen.
3. Lunner kommunes andel av leiekostnadene, ca 800.000 kr/år, innarbeides i økonomiplanen fra 2011.

Ungdomsskolestruktur

Vedtak i kommunestyrets sak 45/08 den 26.6.2008:

- Lunner kommune kjøper Hadeland videregående skole avd. Roa og Lunner ungdomsskole flyttes til denne så snart det er praktisk mulig. I tillegg benyttes aktuelle lokaler/områder på Frøystadanlegget til Lunner ungdomsskole. Dette vil gjelde svømmehall, idrettsområder og øvrige lokaler som vurderes hensiktsmessig å benytte også etter at ungdomsskolen er flyttet.
- Ungdomskoletilbudet på Harestua skole opprettholdes. Elever fra Grua skal kunne velge mellom Lunner ungdomsskole og Harestua skole så lenge det er plassmessig kapasitet. Hvis det ikke lenger er plassmessig kapasitet på en av skolene, vurderes utbygging av Harestua skole opp mot utvidelse av Lunner ungdomsskole. Det bør til en hver tid være et mål å innfri elevenes førstevalg av skolested.
- Frøystadanlegget benyttes til fortsatt skoledrift, jfr. ovenstående, samt som lokaler til voksenopplæring og flyktningetjeneste. Så snart behovet for lokaler er avklart, avhendes overskytende bygningsmasse/eiendom. Planlegging og gjennomføring av vedlikeholdet på Frøystad starter så raskt som mulig.
- Skole- og folkebiblioteket på Roa lokaliseres på nye Lunner ungdomsskole eller på Lunner rådhus i tilknytning til Servicetorget.
- Ramme for kjøp av Hadeland vgs. avd. Roa, ombygging av den vgs., vedlikehold av Frøystadanlegget og flytting av biblioteket settes til ca 55 mill. kr. (2008-kr.)
- Det utredes ny gymsal på Harestua med kostnadsramme 10 mill.
- I samarbeid med Lunner idrettsråd nedsettes det en arbeidsgruppe som skal vurdere framtidige idrettsanlegg i kommunen. Arbeidsgruppen skal særlig ha fokus på utbygging av idrettsanlegg i nærområdet til Harestua skole.

Vedtak i kommunestyrets sak 52/11 den 16.6.2011

Prosjekt 101: Utbedring Frøystad og rehabilitering Roa vdg (nye lunner ungdomsskole)

VEDTAK:

Punkt 1 Tiltak og utbedringer på Lunner nye ungdomsskole gjøres som eget prosjekt med en ramme på 17,25 mill

Punkt 2 Tiltak, utbedringer og etterbruk på Frøystad må fremmes som egen sak.

(skal fremmes i fbm budsjett 2012, dvs til novembermøtet i formannskapet)

5 Slik har vi det

5.1 Vann

Generelt

Vannforsyningen skjer fra de kommunale vannverkene, fra Oppen vannverk og fra private vannforsyningsanlegg (hovedsaklig enkeltanlegg). Ca 62 % av befolkningen har kommunal vannforsyning.

Den kommunale vannforsyningen er inndelt og definert i hht. rapportering til Vannverksregisteret. (Offisielt register over godkjenningspliktige vannverk).

Gran og Lunner interkommunale vannverk

Gran og Lunner interkommunale vannverk er definert som fellesanlegget fra Grøa vannkilde til fordelingskum i Svingen. Det eies av kommunene i fellesskap, men driftes av Lunner kommune som en integrert del av kommunens driftsorganisasjon med egen tjeneste i kommuneregnskapet. Gran kommune refunderer sin del av driftskostnadene etter målt vannforbruk. Gran og Lunner interkommunale vannverk er et engrosvannverk som ikke har abonnenter, men leverer vann til Lunner kommunale vannverk og Gran kommunale vannverk. Disse har da abonnenter, men ikke egen vannkilde. Det interkommunale vannverket forsyner samlet ca 4 500 abonnenter eller ca 15 000 personenheter (PE)

Vannkilde er innsjøen Grøa med tilskuddsvann fra Skyten/ Skjelbreia. Vannkilden har tilstrekkelig kapasitet i forhold til framtidige behov. Vannverket ble godkjent i 2002. Vannbehandling består av siling, desinfeksjon med natriumhypokloritt, UV behandling/ desinfeksjon og dosering av vannglass for korrosjonskontroll. Vannkvaliteten, dokumentert ved prøvetaking på ledningsnettet, har vært god og stabil.

Forsyningsområdet skal utvides ved at tidligere Brandbu vannverk og en større del av Harestua i framtida skal forsynes fra det interkommunale vannverket. Dermed kan det bli behov for større tilførsler av tilskuddsvann fra Skyten/Skjelbreia. Råvannskvaliteten i Skjelbreia er dårligere enn i Grøa. Dagens andel lekkasjer på ledningsnettet er ca 55-60%. Denne kan senkes ved utbedring/lekkasjetetting av ledningsnettet som igjen vil resultere i at man ikke vil trenge tilførsel av mer vann. Må foregå som ett samarbeid med Gran kommune.

Vannverket har beredskapsplan for håndtering av de mest sannsynlige kriser, men vannverket har ingen reservekilde.

Lunner kommunale vannverk

Lunner kommunale vannverk forsyner ca 1850 husstander fra Grua, deler av Harestua og nordover med vann fra Gran og Lunner interkommunale vannverk. Vannverket er plangodkjent etter Drikkevannforskriften. Vannkvaliteten, dokumentert gjennom prøvetaking på ledningsnettet, har vært god. Forsyningsområdet er en sammenkobling av 6 tidligere private vannverk. Mye av ledningsnettet er derfor svært gammelt (> 40 år) og til dels uoversiktlig og ulogisk. Ledningsnettet består av ca 85 km kommunale vannledninger.

Lekkasjeandelen er på ca. 55% som er alt for høyt. Av forannevnte grunner er lekkasjesøking et komplisert og tidkrevende arbeid. Selv med en betydelig innsats mht. lekkasjesøking og utbedring av lekkasjepunkter har vi ikke klart med sikkerhet å påvise nedgang i lekkasjer.

Vannverket har gjensidig avtale med Oppenvannverket om krisevannforsyning.

Harestua vannverk

Vannkilden til Harestua vannverk er grunnvannsbrønner i grusmasser langs elva mellom Harestuvannet og Strykenvannet. Vannverket forsyner ca. 720 husstander. Vannverket ble godkjent i 2001. Ledningsnett består av ca 28 km kommunale vannledninger pluss en 4 km sjøledning fra Stryken til Harestua.

Renvannskvaliteten er svært god og stabil. Råvannskvaliteten er også god og stabil med litt lav pH (surhet). Vannbehandling består av lufting og dosering av lut for alkalisering (pH- heving av korrosjonshensyn). Opplegg for desinfeksjon med natriumhypokloritt er etablert, men benyttes vanligvis ikke. Kapasiteten til vannverket er fullt utnyttet i perioder med hagevanning. Det har vært behov for å innføre forbud mot hagevanning. Lekkasjeandelen er på ca 32 %.

Vannforsyningen til Harestua er svært sårbar mht brudd/lekkasjer på sjøledningen fra Stryken til Harestua. Vannledning (etablert 2010) mellom Grua og Harestua kan ved brudd/arbeid og lignende på sjøledning forsyne Harestua med vann.

Private vannforsyningsanlegg.

Oppen Vannverk AL er et privat andelsvannverk. Det forsyner ca 650 PE (personenheter), deriblant Lunner Omsorgssenter og Lunner Barneskole mm. Vannkilde er Oppentjern.

Vannverket er godkjent av Mattilsynet. Vannbehandling består av siling og UV-desinfeksjon.

Vannkvaliteten har iflg. Vannprøver som er tatt ut på nettet vært god.

Med eksisterende forsyningssystem er det mulig å forsyne ca 90 % av abonnentene til Oppenvannverket fra Lunner kommunale vannverk. Det foreligger avtale om gjensidig forsyning i krisetilfeller mellom Oppen vannverk og Lunner kommunale vannverk.

Ca 2000 personer i Lunner kommune har vannforsyning fra egne private enkeltanlegg, dvs. ca 23 % av befolkningen i kommunen. En har lite kjennskap til tilstanden på disse anleggene.

Gebyrer.

Vann og avløp henger sammen på mange måter og de er begge selvkosttjenester. Det er klare regler for beregning av selvkost både for å dokumentere ovenfor omverdenen at kommunen ikke bruker gebyrinntekter til andre formål, og for å sikre at gebyrene er tilstrekkelige til å dekke utgiftene til tjenestene. Dersom de ikke gjør det vil vann- og avløpstjenestene belaste kommunens øvrige tjenesteproduksjon.

Lunner kommune ligger på landsgjennomsnittet for vann- og avløpsgebyrer. Vanngebyret ligger noe under gjennomsnittet for kommuner utenom Oslo, mens avløpsgebyret ligger noe høyere enn gjennomsnittet.

Gebyrgrunnlaget består av driftsutgifter og kapitalutgifter (renter og avskrivning). Svingninger i inntekter/utgifter jevnes ut ved avsetning til/forbruk av fond.

5.2 Avløp

Lunner har 4 kommunale rensesanlegg.

Anlegg	Belastning/ tilknytninger (hydrauliske PE)	Renseprosess	Resipient	Forurensnings- myndighet	Kommentar
Volla RA	2400	Mekanisk/ kjemisk / biologisk + UV-desinfeksjon	Vigga	Fylkesmannen	Rehabilitert Bygget om 2007/08
Grua RA	1700	Mekanisk/ kjemisk / biologisk	Sveselva	Fylkesmannen	Legges ned/ overføres til Harestua
Harestua RA	2200	Mekanisk /kjemisk	Sveselva / Harestuvannet	Fylkesmannen	Skal utvides bygges om
Grindvoll RA	310	Mekanisk/ kjemisk / biologisk	Vassjøbekken	Kommunen	Planlagt oppgradert

Renseresultater ved rensesanleggene i 2008 er vist i tabellen under.

Ved Volla rensesanlegg er renskravet meget strengt, men man forventer at renskravene blir tilfredstilt etter at en får erfaringer med driften av det nye anlegget.

	Fosfor (tot P)		Organisk stoff				Oppfyllelse av renskrav/ Kommentar
	Renskrav	Renseeffekt 2010	BOF ₅		KOF		
			Renskrav	Renseeffekt 2010	Renskrav	Renseeffekt 2010	
Volla	95 %	98%	80%	94%	80%	88 %	Nei, ikke fullt ut for fosfor
Harestua	90 %	97 %	70%	78 %	75%	86 %	Nei, ikke organisk stoff (konsentrasjon)
Grua	90 %	98 %	70 %	98 %	75	92 %	Ja
Grindvoll	90 %	97 %	- ¹⁾	98 %	- ¹⁾	84 %	Ja

1). Renskravet er ikke satt som renseseffekt, men som utslippskonsentrasjon

Volla rensesanlegg ble totalrenovert i 2007, og det ble etablert utvidet vannbehandling med UV-desinfeksjon. De øvrige rensesanleggene er bygget på 70-og 80- tallet og har et betydelig behov for rehabilitering/ oppgradering. Harestua rensesanlegget er eldst (1974) og i spesielt i dårlig forfatning. Anlegget er planlagt bygget om og utvidet bla. For å ta imot avløpet fra Grua, jfr. utarbeidet forprosjekt. Det er da forutsatt å etablere biologisk rensetrinn ved anlegget.

Harestua rensesanlegg bygges om og fornyes i sin helhet i løpet av 2011. Når anlegget er ferdigstilt stenges og nedlegges Grua rensesanlegg. Alt avløp koblet til det kommunale nettet på Grua vil da bli overført til Harestua rensesanlegg. Det nye rensesanlegget på Harestua er i tillegg dimensjonert for å tåle opp mot 4 000 nye resipienter.

Stor tilførsel av fremmedvann(innlekking) til avløpsnettet er et problem. Å oppspore og utbedre disse lekkasjene har vært en prioritert oppgave i mange år, men er vanskelig og tidkrevende og det er vanskelig å se og påvise resultatene. Vi mener likevel nå å se en viss merkbar bedring.

Slammet fra rensesanleggene kjøres til Monsrud rensesanlegg i Ringerike der det inngår i anaerob utråtning som gir metangass som brukes til strømproduksjon.

5.3 Separate avløpsanlegg

Det er ca 1400 separate avløpsanlegg for boliger og hytter i Lunner. Tallet er pr i dag noe usikkert, men det pågår kartlegging og kontroll av separate anlegg og oversikten vil derfor bli bedre. Det er hovedsakelig infiltrasjonsanlegg av en eller annen type som benyttes. I løpet av de seinere åra har det blitt mer vanlig å kombinere infiltrasjonsanlegg med minirenseanlegg eller et forbehandlingsfilter. Foreløpige resultater fra kartleggingsarbeidet tyder på at det finnes mange anlegg som ikke er gode nok (40%) og en del av disse medfører forurensning. Det blir fortløpende gitt pålegg om oppgradering av anleggene. Oppgradering eller nye anlegg er søknadspliktige og kontrollarbeidet medfører flere søknader om utslippstillatelse/oppgradering enn tidligere. De separate anleggene som ikke fungerer etter hensikten, bidrar i betydelig grad til forurensning av vassdragene.

Tømming av separate avløpsanlegg (septiktanker og tette tanker) utføres av privat firma i kontrakt sammen med Gran kommune.

5.4 Vannmiljø

Innenfor Lunner kommune er det mange vassdrag som er påvirket av ulike belastninger. Størst forurensningsbelastning har Viggavassdraget og det er naturlig nok størst fokus på dette i forhold til tiltak. Dessuten er det en rekke kransalg sjøer i Lunner med rødlistede kransalger (sjeldne grønnsalger) som vi har et spesielt ansvar for å ta vare på. Det foregår kartlegging av tilstanden i vannforekomstene slik at dette kan være grunnlag for de ulike forvaltningsplanene som utarbeides. Vassdrag i Lunner omfattes av tre vannområder som omtales nærmere nedenfor.

Vannområde Randsfjorden (bl.a Vigma med tilløpsbekker og vassdrag vest i Lunner)

Karakteriseringsarbeidet viser at vannområdet har store miljøutfordringer. Store deler av vannforekomstene i vannområdet oppfyller ikke miljømålet om god kjemisk og økologisk status. Det er behov for omfattende og kostnadskrevende tiltak innen flere sektorer for å nå miljømålet. Ansvaret for gjennomføring og finansiering av tiltak vil påligge den sektor som forårsaker belastningene på vannmiljøet.

Gjennom karakteriseringsarbeidet har en funnet følgende hovedutfordringer for miljøforholdene i vannforekomstene:

- Eutrofiering og bakterieforurensning, vesentlig som følge av tilførsel fra
  - o Landbruk
  - o Spredt bebyggelse
  - o Kommunal kloakk

Det er vedtatt forvaltningsplan for deler av dette vannområdet (vannområde Hadeland) med tilhørende tiltaksplan som lister opp tiltak bl.a innenfor separate utslippsløsninger, offentlig kloakk, avrenning fra landbruk, fysiske endringer i vannstrengen m.m.

Vannområde Leira-Nitelva

I Leiravassdraget innenfor Lunner kommune er det lite påvirkning av forurensning siden vannstrengen i Lunner ligger hovedsakelig i skogsterreng. Det er interkommunalt vannverk ved Grøa som ligger i Leiravassdraget. Det er vedtatt forvaltningsplan for Leira, men det er ikke lagt opp til større tiltak i området utenom kartlegging av separate utslipp på boliger og hytter.

I Nitelvavassdraget som innenfor Lunner bl.a omfatter Mylla, Beltern og Viggern, viser en vassdragsundersøkelse fra 2006 at det er noe belastning fra aktiviteten i området og en bør være restriktiv til å tillate ytterligere virksomhet/aktivitet. Vannkvaliteten kan fort "tippe over" til å ikke være god nok i forhold til brukerinteressene. I Harestuvannet (en del av Nitelvavassdraget) er det gjort undersøkelser som viser at vassdraget kan tåle å være resipient for et nytt og utvidet renseanlegg. Foreløpig er en i startfasen for å lage forvaltningsplan for dette vannområdet.

Bekkelagsbassenget vannområde

Gjerdingen og en del av de andre vannene i Nordmarka innenfor Lunner tilhører Bekkelagsbassenget vannområde. Innenfor Lunner er det ikke de store forurensningsmessige utfordringene her. For dette vannområdet er det også i oppstartsfasen av arbeidet med forvaltningsplan.

5.5 Renovasjon

Kommunens plikter i forhold til renovasjon ivaretas av Hadeland og Ringerike Avfallsselskap (HRA) som er et interkommunalt aksjeselskap eid av kommunene Hole, Ringerike, Jevnaker, Lunner og Gran. Det drives utstrakt kildesortering. Komposteringsanlegg for våtorganisk avfall på Trollmyra i Jevnaker. Restavfall kjøres til forbrenning.

5.6 Veg

Kommunen har ca 70 km kommunal veg med varierende historikk: veger i kommunalt opparbeidede tomtefelt, veger i privat utbygde tomtefelt, gamle grendeveger som er overtatt etter søknad og nedklassifiserte tidligere fylkesveger. I tillegg kommer gang/sykkelveger og fortau.

Vegbelysningen er i meget varierende forfatning og består av ca 1.400 lampepunkter. Noe er så dårlig at det må karakteriseres som kondemnabelt. Kommunen har vegbelysning på fylkesveger, kommunale veger og private veger. De gamle anleggene er anlagt av tidligere velforeninger etter datidens lokale prioritering som ikke nødvendigvis samsvarer med dagens behov.

5.7 Trafikksikkerhet

Trafikksikkerhet angår alle og vi kan alle gjøre noe for å bedre trafikksikkerheten. Det er et nasjonal visjon at ingen skal bli drept eller hardt skadd i trafikken – 0-visjonen. Dette ønsker vi å ha som visjon også lokalt i den kommunale trafikksikkerhetsplanen.

Lunner kommune utfører hvert år mindre trafikksikkerhetstiltak langs fylkesveger og kommunale veger med statlig delfinansiering. Videre prioriterer kommunen overfor Statens vegvesen større tiltak langs riksveger og fylkesveger i forbindelse med deres fireårsplaner. Dette gjelder også tiltak på kollektivnettet.

5.7.1 Trafikkopplæring og holdningskapende arbeid

Når det gjelder trafikkopplæring, så har barneskolene et fast opplegg for 4. klassingene i samarbeid med politiet hvor de gjennomfører en sykkelprøve som er tredelt med teori om trafikkregler, finmotorisk sykkelprøve og langkjøring med innlagte oppgaver om trafikkregler, skilt m.m. Elever på hele mellomtrinnet er involvert i dette opplegget på enkelte skoler, bl.a ved at 7. klassingene er funksjonærer.

1-lassingene gjennomfører gåtrening og trening i å oppholde seg og bevege seg i forhold til på- og avstigning på buss/drosje og å ferdes for øvrig i trafikken. Ellers er det fokus på bruk av refleks og 1-lassingene får refleksvest.

På ungdomsskolene har de trafikkopplæring gjennom mopedføreropplæringa, men det er ikke alle som tar dette. På Lunner ungdomsskole opplyses det om at det er ca halvparten av elevene som gjennomfører dette.

Trafikksikkerhetsplanen hadde i seg målsettinger om å satse på holdningskapende tiltak. Dessverre har det ikke vært ressurser nok til å prioritere dette arbeidet de siste årene. Det gjøres noe arbeid ute på skolene.

Sammenslåing av skolene i nordbygda til en skole har medført at de fleste elevene er berettiget skysst til skolen og tiltakene i forbindelse med trafikkikkerhet har da skiftet noe fokus i forhold til eksempelvis etablering av sikre av- og påstigningsplasser ved buss. Gangvei Kalvsjø – Melbykrysset er under bygging. Gangveg Solvang – Oulie er under planlegging.

5.7.2 Vegnettet

Det er to riksveger gjennom Lunner, rv 4 og rv 35.

Fylkesvegnettet i Lunner er av varierende standard, men er av stor betydning for trafikken i kommunen. Det vil være viktig å jobbe aktivt sammen med vegvesenet for å bidra til at disse vegene blir sikrere. Langs enkelte strekninger er det behov for gang- og sykkelveg mens det på andre strekninger er behov for eksempel å sette ned fartsgrensa.

Det kommunale vegnettet lider under trange økonomiske rammer, men det blir prioritert enkle tiltak som fartshumper, oppmerking av gangfelt osv. som det settes av midler til årlig.

5.7.3 Skoleskysst

Grunnskole-elever innvilges skysst ut fra Nasjonalt skysstreglement i samsvar med Opplæringslovens §7 og tilhørende forskrifter. For elever på 1. klassetrinn er skysstgrensa 2 km, mens elever på 2. – 10. klassetrinn har 4 km som grense. Lunner kommune har i tillegg utarbeidet eget skysstreglement hvor enkelte vegstrekninger er definert som særlig trafikkfarlige i dag. Som kriterier for trafikkfarlige forhold benyttet administrasjonen fartsgrense, trafikkmengde, generell trafikkfare, barnas alder og modenhet.

5.8 Park/idrett

Kommunen har ingen offentlige parkanlegg, men med et lite unntak dersom en tar med krigsminnesmerket ved Rundelen..

Frøystad idrettsanlegg er kommunalt og drives i kommunal regi.

5.9 Brann/redning

Brann/redning, herunder feiing, ivaretas av felles brannvesen med Gran, hvor Gran er vertskommune. Deltids brannmannskaper har utrykning fra flere brannstasjoner, i Lunner fra Roa brannstasjon. Det er godt med materiell. Brannvesenet har midlertidig dispensasjon fra dimensjoneringsforskriften for en stilling i forebyggende arbeide.

5.10 Bygningsmessig vedlikehold

Bygningsoversikt

gnr	bmr	Areal	bygninger		Fast vaktmester	St. %
58	12	3350	2	Lunner Rådhus		
58	20	250	1	Roa barnehage	X amb >	50
67	5	260	2	Malmgruben barnehage	X amb	
67	28	400	1	Gamleskolen barnehage	X amb	
173	611	600	2	Eventyrskogen barnehage	X amb	
104	7	950	1	Kalvsjø barnehage	X	10
173	111	280	1	Harestua barnehage	X amb	
173	496	300	1	Furumo barnehage (stengt)		
102	5	6000	16	Lunner barneskole	X	150
59	30	5700	2	Frøystad	X	90
59	162	550	1	Gml. Handelskolen	X	5
67	214	2820	2	Grua skole	X	30
173	140	6050	2	Harestua skole	X	95
59	198	200	1	Roalinna 26		
52	25		1	Fossli Skjerva		
59	236	250	1	Bergosenteret		
58	17	380	1	Roa Legesenter		
97	53	360	1	Kalvsjøstua		
104	89	4500	1	Lunner alders og sykehjem	X	90
59	25	150	1	Fagerheimen		
59	100	100	1	Fjellstua		
104	118	120	1	Vangsgutua 47 Kalvsjø		
58	55	1810	1	Idrettshall		
59	123	430	1	Kløvertun	X	5
173	602	300	1	Harestua Aktivitetshus	X	5
58	11	100	1	Lunner Automatsentral		
			1	Grua		

Det vises til vedlagte vedlikeholdsplan.

Renhold

Kvalitetskrav renhold er fordelt på daglig renhold, periodisk renhold og hovedrenhold, samt vindusvask/gardinvaske. Det utføres frekvensbasert renhold i Lunner kommune.

Kvalitetskrav renhold er under revidering i delprosjektet "Renholdsplan" i utviklingsprosjektet "Helhetlig forvaltning, forankret eierskap" og skal ferdigstilles 2010

6 Hva forteller tall og statistikk

Kommunale bygg

(ureviderte tall)	2008	2009	2010	Gran	Jevn-aker	Grp. 7	Landet u/Oslo
Prioritering							
Netto dr.utgifter til boligformål per innbygger i kroner	-263,9	-68,6	-124,6	-51,1	-279,1	-82,9	-24,7
Brutto investeringsutgifter til boligformål per innbygger i kroner	157	190	75	297	72	549	641
Dekningsgrad							
Kommunalt disponerte boliger per 1 000 innbyggere	17	19	19	15		16	20
Kommunalt eide boliger som andel av totalt antall kommunalt disp. boliger	78	73	73	96		79	86

Kommentar til Kostratallene:

- Netto driftsutgifter til boligformål per innbygger i kroner varierer fra år til år. Dette skyldes hovedsakelig variasjoner på følgende områder:
  - Overføring til private vedr tilskudd Husbanken har varierende behov.
  - Infrastrukturbidrag fra private er også av varierende karakter fra år til år.

Beredskap, brann

(ureviderte tall)	2008	2009	2010	Gran	Jevn-aker	Grp. 7	Landet u/Oslo
Netto driftsutgifter f.339 per innbygger	344	413	483	417	559	460	580
Antall bygningsbranner per 1 000 innbyggere	0,4	0,7	---				
Antall utrykninger til branner og andre utrykninger per 1 000 innbyggere	5,4	8,4	---				

Kommentar til Kostratallene:

- Lunner kommunes netto driftsutgifter er noe oppjustert etter at samarbeidet med Gran ble etablert på dette området. Lunner kjøper tjenester av Gran.

Vann og avløp

(ureviderte tall)	2008	2009	2010	Gran	Jevn-aker	Grp. 7	Landet u/Oslo
Finansiell dekningsgrad vann (%)	99,2	107	100	102		96	100
Finansiell dekningsgrad avløp (%)	102,2	102	93	105		100	100
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal vannforsyning i %	62,2	61,8	61,5	70,3	15,7	70,6	89,1
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste i %	72,1	65	72,2	63,2	84,9	77,8	82,8
Årsgebyr for vannforsyning (gjelder rapporteringsåret +1)	2 420	2 541	2 444	2 169	3 600	2 290	2 796
Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret +1)	4 476	4 702	5 077	3 864	3 720	3 352	3 189
Årsgebyr for avfallstjenesten (gjelder rapporteringsåret +1)	2 080	2 200	2 320	2 310	2 310	2 251	2 406

Kommentar til Kostratallene:

- Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste hadde avvikende faktor mht innbygger på husstand i 2009.

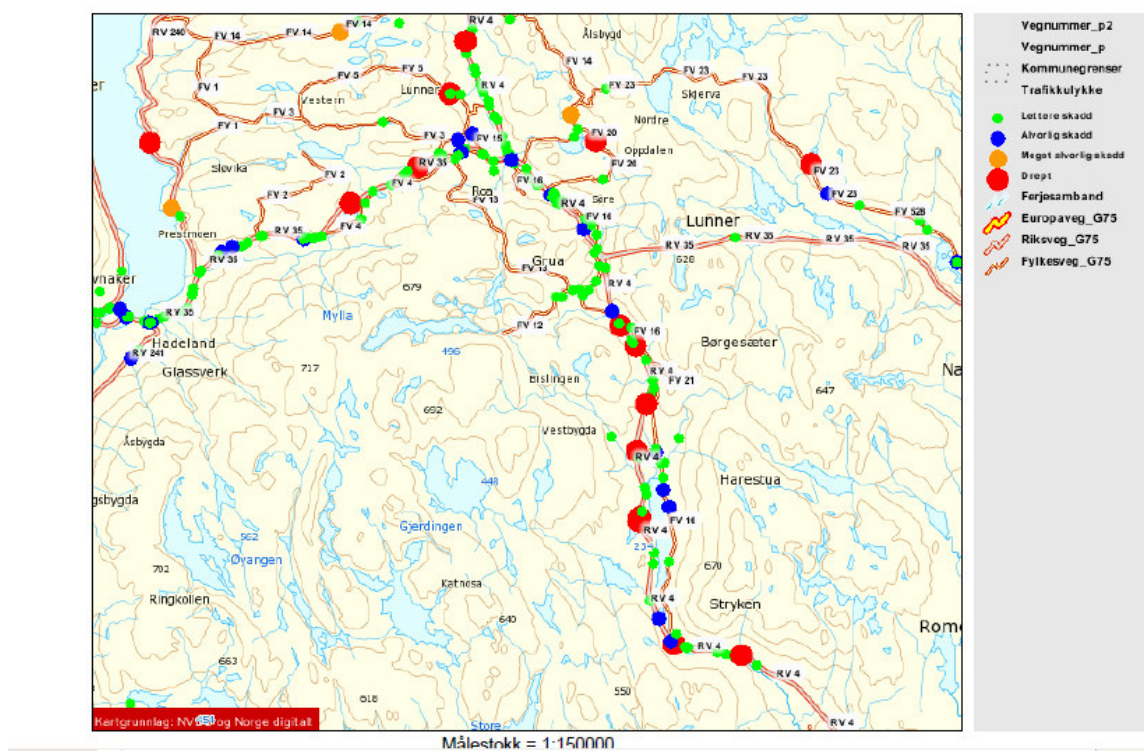
Kommunale veger

(ureviderte tall)	2008	2009	2010	Gran	Jevn-aker	Grp. 7	Landet u/Oslo
Prioritering:							
Netto driftsutgift i kr per innbygger, samferdsel i alt	458	480	557	901	797	602	752
Produktivitet							
Brutto driftsutg. i kr per km kommunal vei	58 309	64 000	76 731	78 526	74 768	90 121	109 716
Dekningsgrad							
Lengde kommunale veier og gater i km per 1 000 innbygger	8,0	8,0	7,7	15	28	17	12

Kommentar til Kostratallene:

- Brutto driftsutg. i kr per km ligger lavt i Lunner.
- Økning skyldes brøyting
- Langt etterslep må taes igjen iht. vedlikehold (Lunner ligger 40 % under gj.snitt alle kommuner utenom Oslo)

Kartet viser alvorlige ulykker fra 2000 – 2007:

7 utfordringer og muligheter

7.1 Vann

Utfordringer:

- Være i forkant slik at en kan møte de behov og krav som oppstår som følge av ønskede utbygginger og endring i rammebetingelser.
- Skaffe tilfredsstillende vannforsyning til mest mulig av eksisterende bebyggelse.
- Nødvendig fornyelse av lednings nett og anlegg/reduksjon av lekkasjer.
- Tilfredsstillende drikkevannsforskriftens krav til kvalitet, sikkerhet og mengde.
- Opprettholde et politisk akseptabelt gebyrnivå.

Muligheter:

- Bevisst arealplanlegging i forhold til kapasitet i vannforsyningen.
- Utbygging av anlegg for transport av vann og avløp i Mylla/Svea området kan gi muligheter for utvikling av eksisterende og fremtidige hytteområder samt utbygging av Bislingen.
- Infrastruktur til næringsarealer sør for Grua.

7.2 Avløp

Utfordringer:

- Behov og krav som oppstår som følge av ønskede utbygginger og endring i rammebetingelser.
- Innlekking i avløpssystemet.
- Utslippstillatelsenes krav til avløpsbehandling.
- Ivareta tilsynsfunksjonen i forhold til mindre avløpsanlegg.
- Opprydding i separate avløpsanlegg.
- Vedtatte investeringer gir ikke mye rom for ytterligere investeringer hvis man ikke øker gebyrnivået ytterligere.
- Gjennomføring av forvaltningsplanen for vannregionen.

Muligheter:

- Bevisst styring av arealbruken i det det er kapasitet i avløpsanleggene.
- Utvidelse og oppgradering av Harestua renseanlegg. (Grua renseanlegg legges ned).
- I flere sammenhenger har det vært tanker om kommunalt VA i Myllaområdet, senest i forbindelse med utvikling av Bislingen.
- Opprydding i separate avløpsanlegg sees i sammenheng med større utbygginger.

7.3 Vannmiljø

Kommunen må oppfylle sine forpliktelser i forhold til Eus vanndirektiv og Forvaltningsplan for vannregionen (til høring)

Utfordringer:

- Vigga er en av de mest forurensa elvene i Oppland.
- Oppfylle kravene til god vannkvalitet innen 2015
- Kommunal kloakk
- Separate avløpsanlegg
- Landbruk
- I vannregionmyndighetens tiltaksplan for vannområdet Hadeland er det prioritert tilkobling av bebyggelse i Oppdalen (Svingen- Maurtvedt- Bratlia) og området Brokerud i Nordre Oppdalen. Kommunen vil søke om utsettelse pga. stor andel nyere private avløpsanlegg.

Muligheter:

- Bruke vannressursene i markedsføring av bygda. Vi har sannsynligvis landets største kransalgjesjø, Vassjø

7.4 Renovasjon

Utfordring:

- Renovasjon på utfartssteder.

7.5 Veg

Utfordringer:

- Opprettholde den tekniske verdien av veganleggene.
- Nye kommunale veger medfører økte driftsutgifter.
- Private veger i boligfelt fungerer dårlig i det lange løp. Tradisjon for at veger i tettstedene er kommunale.
- Dagens veibelysning er gammel og meget energikrevende. Gjentakende pålegg og krav om utbedringer pga alder er kostbart. Utfordring å opprettholde godkjent standard på dagens veibelysning slik den er etablert i dag. Skal veibelysning ha andre formål enn trafikksikkerhet, for eksempel hensyn til allmenn trygghet, trivsel og miljø?

Muligheter:

- Som reguleringsmyndighet bestemmer kommunen gjennom behandlingen av reguleringsplanen om en ny veg skal være privat eller offentlig.
- Vei- og gatebelysning for andre formål enn trafikksikkerhet, for eksempel hensyn til allmenn trygghet, trivsel og miljø der hvor det ikke er stor befolkningstetthet (boligfelt, offentlige bygg/eiendommer, gangveier/sykkelveier, utfartsveier og lignende) skal ikke prioriteres. Vei og gatebelysning i områder med krav til skoleskyss (2 km) pga avstand skal avvikles.

7.6 Trafikksikkerhet

Utfordringer:

- Spesielt mye trafikk i nærheten av skolene
- Det gjennomføres lite planmessig holdningsskapende arbeid
- Lunner kommune bruker forholdsvis mye penger til skoleskyss.
- Alt for mange foreldre kjører barna til skole og fritidsaktiviteter.
- Uavklart plansituasjon for Rv 4 nord i bygda. Strekningen har mange ulykker og trafikkfarlige punkter.

Muligheter:

- Redusere antallet skysselever som får skyss på grunn av særlig trafikkfarlig skoleveg. Dette har positiv effekt både i forhold til fysisk aktivitet (folkehelse), miljø/klima og kostnader til skoleskyss.
- Bedre trafikksikkerheten generelt og redusere antallet ulykker
- Bruk av rekkefølgebestemmelser ved utarbeidelse av reguleringsplaner.
- Utnytte utbyggingsmuligheten i områder som ligger innen gangavstand fra skole og kollektiv transport, samt områder som har trafikksikker veg.
- Buss fra SFO (sen ettermiddag).

- Ta hensyn til hvor folk, særlig myke trafikanter, ferdes også på fritida når en planlegger og prioriterer tiltak.
- At det er lagt til rette for myke trafikanter virker helsefremmende positivt for miljø/klima.
- Holdningskampanjer

7.7 Park/idrett

Utfordringer:

- Kommunen har ingen offentlige park- eller tilrettelagte rekreasjonsområder
- Manglende sentrum i Lunner hvor det naturlig burde legges til rette for et tiltalende uteområde. Kommunedelplan Samfunnsutvikling peker ikke ut et sted for sentrumsutvikling.
- Det finnes i dag ingen turveier/stier/løyper i umiddelbar nærhet av tettstedene for helårsbruk som tilrettelegger for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv. Slike turveier/stier/løyper må ha dekke/underlag som er tilrettelagt for bruk av rullestoler, gåstoler, rulleski, gående, løping, sykling osv samt er belyst.

Muligheter:

- Kommunedelplan Samfunnsutvikling er tydelig i forhold til at utbygging fra Grua og sørover skal utgjøre 80% av all utbygging. Dette kan bidra til sentrumsutvikling sør i kommunen.
- Offentlig badeplass er etablert på Svea. Det er gode utviklingspotensialer for å sikre at flere kan benytte denne.

7.8 Brann/redning

Utfordringer:

- Samlokalisert nødetater gir økte kostnader.

Muligheter:

- Samlokalisering med øvrige nødetater (politi, ambulanse, legevakt) og felles brannvesen med Gran kommune er en framtidsrettet løsning som sikrer gode og trygge tjenester.

7.9 Bygningsmessig vedlikehold

Generelt for Bygg og eiendom

Utfordringer:

- Overkapasitet skolebygg ved overtakelse av Hadeland videregående skole, avd. Roa, i 2012
- Rådhuset har pr. i dag ledig kapasitet, særlig i forhold til at NAV er etablert i Gran
- Effektiv arealutnyttelse
- Rolleavklaringer (eier, bruker, forvalter) > ingen arenaer for samhandling (strategisk, taktisk, operasjonelt nivå)
- Områder rundt offentlige bygg.

Muligheter:

- Salg og tilbakeleie av kommunale bygg
- "Helhetlig forvaltning, forankret eierskap" er mulig ved bruk av tid og tilførsel av riktig kompetanse
- Bygg og eiendom vil ved riktig satsning kunne utvikles til en god forvalter av de kommunale bygg og på sikt kunne utvikles til å inneha facilities management (fasilitets forvaltning) for kommunen.

Bygningsdrift

Utfordringer:

- Etterslep vedlikehold
- Tverrfaglig samarbeid slik at Bygg og eiendom, i forkant, kan legge til rette sin virksomhet på en best mulig måte for brukerne av de kommunale byggene.

Muligheter:

- Stabil arbeidsstokk
- Tilrettelegge for bruk av el-biler ved at det etableres ladestasjoner ved for eksempel rådhuset, Lunner Omsorgssenter og skolene.
- Konkuranseutsetting av tjenester.

Renhold

Utfordringer

- Mange store stillinger gir noe lavere fleksibilitet og større sårbarhet ved fravær
- Endringer innen andre tjenester > ingen arena for samhandling
- Det er i flere runder redusert ressursene til renhold ved sykehjemmet. Det er tatt opp fra pårørende/venneforeningen at dette renholdet ikke har en akseptabel standard.
- Økt behov for renhold på lokalisasjoner til Voksenopplæring pga økt antall brukere.
- Økt behov for renhold på Los pga hygieniske forhold knyttet til pasienter og pleie.

Muligheter

- Høy faglig kompetanse innen faget
- Store stillinger (stillinger en kan leve av) gjør tilgang på yngre arb.kraft mulig

Håndverkerlag

Utfordringer

- Liten mulighet for planmessig vedlikehold pga stor investeringstakt.

Muligheter

- Stor fleksibilitet i forhold til å gjennomføre akutt vedlikehold
- Inntak av lærlinger

8 Slik kan vi gjøre det

Med utgangspunkt i gitte føringer, status og beskrivelser av utfordringer og muligheter skal det vurderes ulike vegvalg for Lunner-samfunnet. Noen av disse vegvalgene blir listet opp i dette kapittelet. Valgene med begrunnelser følger i kapittel 10.

8.1 Vann og avløp

I tidligere vedtatt handlingsplan ligger det investeringer som binder opp kommunen i mange år framover :

- Fullføring av vann- og avløpsledninger Grua- Harestua,
- Rehabilitering og utvidelse av Harestua renseanlegg
- Lokale ledningsanlegg og tilknytninger på strekningen Grua- Harestua
- UV-desinfeksjonsanlegg ved det interkommunale vannverket
- Opprusting av Grindvoll renseanlegg
- Tilkobling av bebyggelse ved Volla

Forvaltningsplan for vannregionen (Vannregion Viken) som er til behandling hos vannregionmyndigheten (Fylkestinget i Buskerud) forutsetter tilkoblinger i Oppdalen innen 2015. Kommunen har i sin høringsuttalelse til planen bedt om at fristen utsettes til 2021.

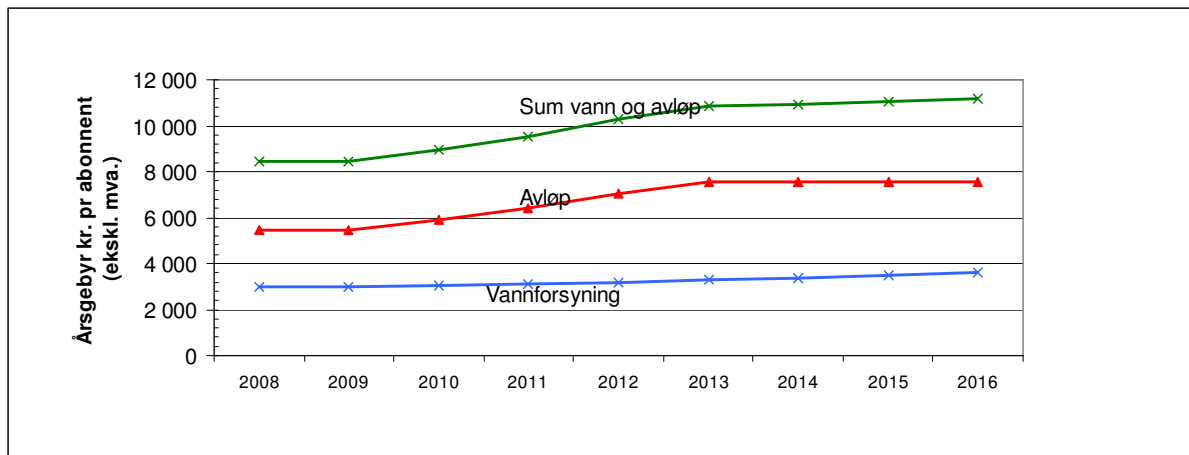
Nedenfor vises et forslag til handlingsplan som inneholder allerede påbegynte eller ugjenkallelige prosjekter og i tillegg første etappe av tilkoblinger i Oppdalen før 2015:

Tiltak nr	Beskrivelse av tiltak	2009-2015														Tiltak etter 2015		
		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Sum	Vann	Avløp
		Vann	Avløp	Vann	Avløp	Vann	Avløp	Vann	Avløp	Vann	Avløp	Vann	Avløp	Vann	Avløp			
Generelle tiltak																		
GEN 02	Delfinansiering av felles maskiner	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1 400		
	Sanering/ oppfølging eksisterende ledningsnett	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	7 000		
GEN 04	Etablering av utvidet vannbehandling (UV-desinfeksjon) ved vannverket på Grøa (Lunner kommunes andel)			3 000												3 000		
	Rehabilitering/ oppgradering Grindvoll renseanlegg	-	-	-	-	1 500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 500		
Volla rensedistrikt																		
V 02	Tilknytning bebyggelse Volla nord øst	-	-	-	1 500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 500		
V 03	Tilknytning Oppdalen, etappe 1, Roa - Mørtvedt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 900	4 600	-	-	8 500		
V 04	Tilknytning Oppdalen, etappe 2, Søre Oppdalen + Svingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 900	8 000	10 900		
	Opprusting Volla renseanlegg	-	1 000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 000		
	Tilknytning Søre Ål/ SAS																2 300	3 000
Harestua og Grua rensedistrikt																		
H01	Ledningsanlegg for overføring fra Grua til Harestua	6 250	6 250	7 500	10 500											30 500		
H04	Harestua renseanlegg - Opprusting/utvidelse	-	-	-	11 000	-	10 000	-	-	-	-	-	-	-	-	21 000		
H05	Ny utslippledning fra Harestua ra til Harestuvannet																	
	VA-ledninger Schiongsvingen	-	500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500		
	Tilknytning Bjørgeseter- Skipperud - Fjellhammer					2 100	3 900									6 000		
	VA-anlegg Grua - Svea																6 800	5 200
	VA- anlegg Svea - Mylla																1 100	1 900
Sum vannforsyning		6 850	8 350	11 100	23 600	2 700	16 000	600	600	600	600	4 500	5 200	3 500	8 600	29 850	10 200	10 100
Sum avløp			8 350		23 600		16 000		600		600		5 200		8 600	62 950		10 100
Samlet sum		15 200	8 350	34 700	23 600	18 700	16 000	1 200	600	1 200	600	9 700	5 200	12 100	8 600	92 800	20 300	10 100

Forutsatt:

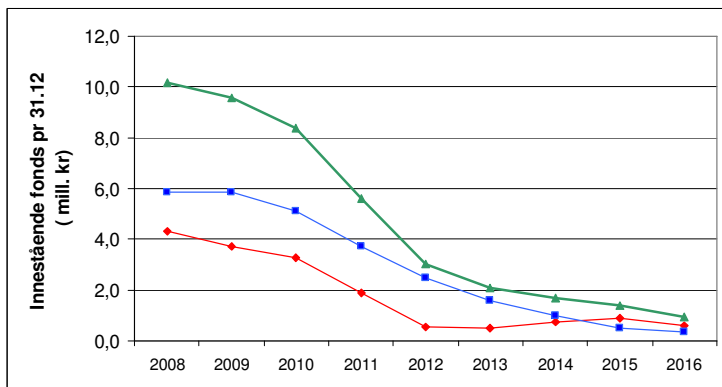
- 2 % årlig økning i driftsutgifter (dette er et pessimistisk anslag). Rasjonalisering og effektivisering bør kunne gjøre økningen mindre)
- 1,5 % årlig økning i antall abonnenter
- 5,5 % rente

vil denne handlingsplanen gi følgende gebyrutvikling fram til 2015 (gjennomsnitt pr abonnent):

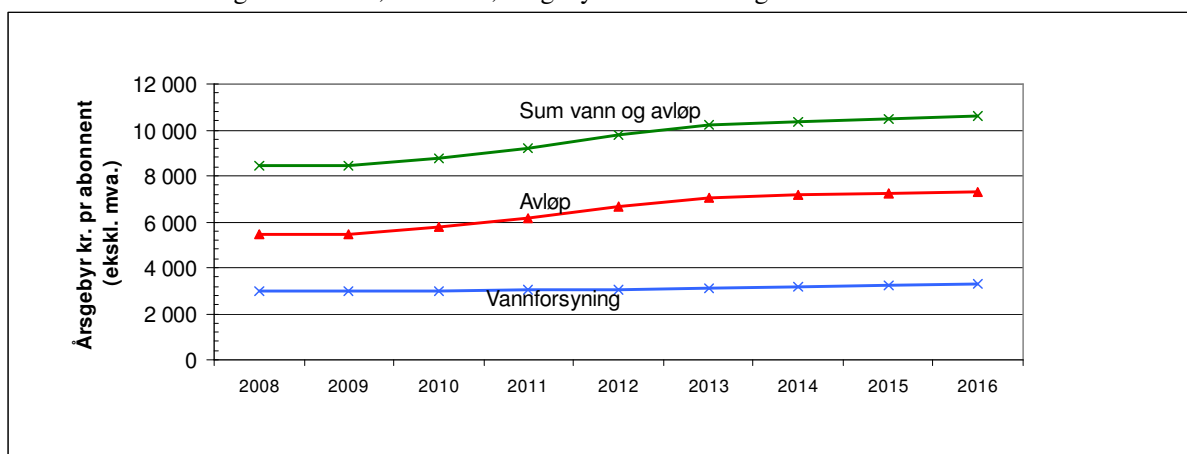

Fra ca 8.500 kr i 2009 til ca 11.000 kr i 2013.(30 % økning)

Gebyrene er da jevnet ut så mye som mulig ved bruk av fond som i samme tidsrommet vil utvikle seg slik:

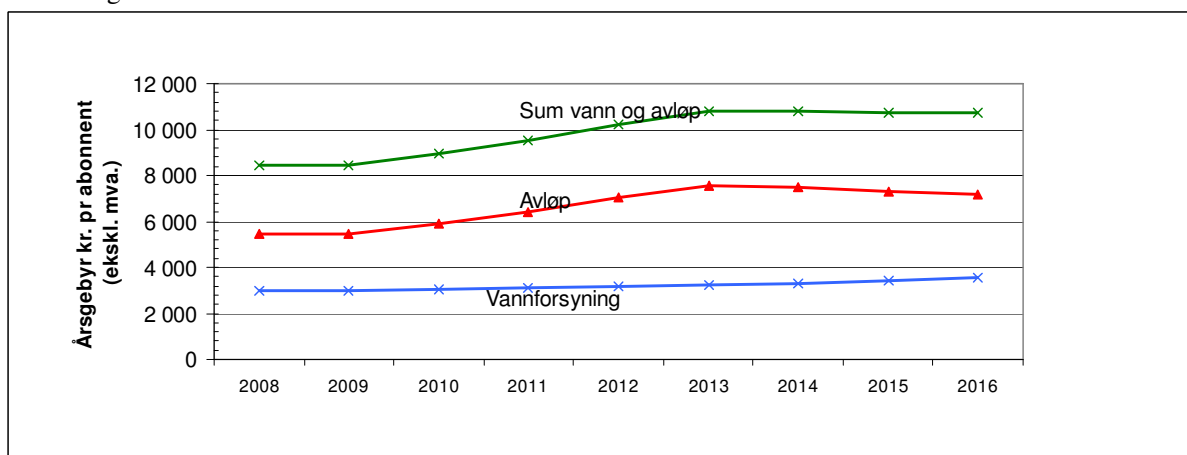

Renten har stor betydning for kostnadene og gebyrene.
Hvis man i stedet velger å bruke 4,5 % rente, vil gebyrene utvikle seg slik:

Fra ca 8.500 kr i 2009 til ca 10.200 i 2013. (20 % økning)

Alternativt om man beholder 5,5 % rente, men velger å utsette tilkobling i Oppdalen. Da vil gebyrene utvikle seg slik:

Gebyrene vil stige som før til 2013, men deretter avta.

Antakelig er disse alternativene det maksimale av hva som er akseptabelt. I så fall betyr det at f eks et anlegg til Mylla-området må finne sin egen finansiering.

Mulige vegvalg:

4. Gjennomføre handlingsplanen for vann og avløp, inkludert tilknytninger i Oppdalen før 2015.
5. Gjennomføre handlingsplanen for vann og avløp, men tilknytninger i Oppdalen før 2012.
6. Gjennomføre tiltak i Myllaområdet.
7. Vann og avløp til næringsarealer på Harestua.
8. Innføre vannmåler hos alle abonnenter.

8.2 Vannmiljø

Forslag til Forvaltningsplanen for vannressursene i vannregionene har vært på høring og skal vedtas av fylkestinget i Buskerud.

Forslaget forutsetter at Lunner kommune skal gjennomføre tilkobling til kommunal kloakk i området Oppdalen (Svingen- Maurtvedt- Bratlia) og området Brokerud i Nordre Oppdalen innen 2015.

Dette er prosjekter til i størrelsesorden 20 mill kr og en slik gjennomføring er verken praktisk eller økonomisk realistisk. I sin høringsuttalelse til forslaget har kommunestyret bedt om at fristen for disse tiltakene utsettes til 2021.

1. Foreta utbygging i hht. forslag til Forvaltningsplan for vannregionen. Dette medfører store økninger i gebyrnivået.
2. Foreta utbygging i i samsvar med kommunestyrets høringsuttalelse til Forvaltningsplan for vannregionen der man har bedt om at tiltakene utsettes til 2021.

8.3 Renovasjon

Fortsatt deltakelse og eierskap i HRA. I hht. aksjonæravtalen er kommunen forpliktet fram til 2017.

8.4 Veg

Det er hjemmel i vegloven til å nedklassifisere kommunale veger til private. I regulerte områder betinger det i tillegg endring i reguleringsplan. Det er ingen plikt til å regulere nye veger som offentlige, men en viss sedvane i forhold til tettstedene. Det er heller ingen plikt til å anlegge eller opprettholde gatelys. Belysning som ikke vedlikeholdes må demonteres. Gatelys er ikke en reguleringssak.

- Alternativer for kommunale veger:
  1. Så langt mulig nedklassifisere nåværende kommunale veger. Ikke regulere noen nye.
  2. Beholde nåværende kommunale veger, men ikke regulere nye.
  3. Beholde nåværende kommunale veger og fortsette å regulere nye og/eller overta grendeveger etter gitte kriterier. Evt i kombinasjon med tilskudd til vedlikehold av private veger.
- Alternativer for kommunale gatelys:
  1. Nedlegge/demontere all belysning.
  2. Redusere antall lysanlegg etter gitte kriterier og anlegge/overta nye etter samme kriterier.
  3. Opprettholde dagens gatelys, men ikke anlegge nye.
  4. Opprettholde dagens gatelys og fortsette å anlegge nye etter gitte kriterier.
  5. Overføre eierskapet av gatelys til oppsittere.

8.5 Trafikksikkerhet

1. Alle skoleveger defineres som særlig trafikkfarlige og skyssutgiftene økes i forhold til det.
2. Fysiske trafikksikringstiltak: det prioriteres å bygge gangveger i forbindelse med skoler. En starter bygging ved skolen og bygger seg inntil 4 km utover (grensen for skoleskyss).
3. Sammenhengende gangvegnett.
4. Sterkere politisk engasjement i forhold til Statens vegvesen og Oppland fylkeskommune. (Kommunikasjon av kommunens prioritering av fysiske tiltak og ulykkessituasjonen på rv 4).
5. Kartlegging og etablering av gutuer/alternative skoleveger .
6. Få oversikt over behov for bussholdeplasser og formidle behovet overfor vegvesenet
7. Konsekvent og gjentagende oppfølging mot vegvesenet i forhold til kommunestyrets prioriteringer i sin uttalelse til fylkesvegprogrammet.

8. All ny boligbygging skal skje i områder som ligger innen gangavstand fra skole og har trafiksikker skoleveg.
9. Vi skal ikke bygge ny rv 4 nord i bygda.
10. Alltid sette krav i reguleringsplaner/kommuneplan om at trafiksikkerhetstiltak skal være gjennomført før utbygging.
11. Redusere bilkjøring gjennom holdnigsskapende tiltak, stimulere til samkjøring (gulrot/pisk), buss fra SFO og tilrettelegging for myke trafikanter hele døgnet.
12. Etablere ordning med "rusle buss" som kjører bygda rundt og ivaretar kollektivtransport for alle grupper.

8.6 Park/idrett

1. Det offentlige rom skal være pent og vedlikeholdes for å holde god standard. Kommunen skal aktivt være pådriver og bidra til å anlegge og vedlikeholde fellesarealer i tettstedene.
2. Kommunen skal ta ansvaret for å opparbeide og drive offentlige badeplasser.
3. Vi skal ikke prioritere ressurser på estetiske tiltak i det offentlige rom
4. Frøystad idrettsanlegg
  - a. Evt. opprusting av anlegget til bruk for skoleelever
  - b. Løpebane opprustes
  - c. Samarbeid med idrettslag om drift
  - d. Banen står og forfaller

8.7 Brann/redning

1. Kommunestyret har vedtatt samlokalisering av nødetater (politi, brann, ambulanse) i felles, nytt bygg i Gran sentrum.

8.8 Bygningsmessig vedlikehold

1. Bygningsmasse
  - a. Utleie av ledige lokaler på rådhuset/skolelokaler på Roa
  - b. Vurdere skolestruktur
  - c. Salg og tilbakeleie av bygg
  - d. Salg av bygningsmasse en ikke har behov for på kort eller lang sikt
  - e. Konkurransetsette kommunens tjenester innen vedlikehold av bygg
2. Vedlikehold
  - a. Systematisk vedlikehold etter vedtatt plan
  - b. Vedlikehold som strakstiltak
3. Bevilgninger til vedlikehold
  - a. Bevilgninger i hht. nøkkeltall
  - b. Videreføre dagens nivå
4. Vaktmestertjeneste/renhold/håndverkere
  - a. Egen regi
  - b. Kjøp av tjenester

9 Dette vil vi få til

9.1 Vannforsyning

9.1.1 Målsetting

Hensikt	Målsetting	Ambisjon	Målemetode
Å levere forskriftsmessig tilfredsstillende drikkevann innenfor forsyningsområdene	Nok vann	Alle eksisterende abonnenter skal være sikret nok vann til sitt normale forbruk. Restriksjoner i hagevanning aksepteres. Redusere utlekking.	Måle vannmengder. Logging i driftskontrollanlegg.
	Tilfredsstillende kvalitet	Kvalitetskravene i Drikkevannsforskriften skal oppfylles.	Kontrollprøver
	Tilstrekkelig sikkerhet	Uforutsette avbrudd skal utbedres innen 12 timer.	Logging i driftskontrollanlegg, avvik
	Økonomisk effektiv	Driftsutgifter pr. tilknyttet innbygger =< KOSTRA-gruppe 7.	KOSTRA
	Vann til alle	Andel av befolkningen tilknyttet kommunal vannforsyning => KOSTRA-gruppe 7	KOSTRA

9.1.2 Strategiske valg

- Prosjekter som er vedtatt i gjeldende tiltaksplan gjennomføres. Dette innebærer en gebyrøkning.
Prosjektene er delvis igangsatt.
- De kommunale avgiftene skal ikke økes for å finansiere infrastruktur i tilknytning til hytteområder.
Gebyrnivået er slik at det ikke er ønskelig med økning knyttet til slike prosjekter. Slike prosjekter må være selvfinansierende.
- Lunner kommune skal ha en dialog med grunneiere slik at næringsarealer legges til rette med hensyn til infrastruktur.
Dersom det skal lykkes å etablere mer næringsvirksomhet og arbeidsplasser i kommunen er det viktig at næringsarealer er tilrettelagt for rask etablering.

9.2 Avløp

9.2.1 Målsettinger

Hensikt	Målsetting	Ambisjon	Målemetode
Å transportere og behandle kloakken fra abonnentene på en måte som gir minst mulig ulempe for omgivelsene og miljøet.	All kloakk som tas imot skal renses tilfredsstillende.	Kravene i utslippstillatelsene skal oppfylles.	Kontrollprøver
	Det skal ikke forekomme utslipp av urensset kloakk.	Fravær av tilbakeslagsskader i hus. Redusere innlekking med 10%.	Vannmengdemåling. Registrering av overløp. Logging i driftskontrollanlegg.
	Økonomisk effektiv	Driftsutgifter pr. tilknyttet innbygger $\leq$ KOSTRA-gruppe 7.	KOSTRA
	Kloakk til alle	Andel av befolkningen tilknyttet kommunal kloakk $\geq$ KOSTRA-gruppe 7	KOSTRA

9.2.2 Strategiske valg

Se kap. 9.1.3.

9.3 Vannmiljø

9.3.1 Målsettinger

Det vise til målsetting i Kommunedelplan Samfunnsutvikling kap. 9.3.1

9.3.2 Strategiske valg

- Utbygging foretas i samsvar med kommunestyrets høringsuttalelse til Forvaltningsplan for vannregionen der man har bedt om at tiltakene utsettes til 2021.
Dette begrunnes i at gebyrnivået vil bli uforholdsmessig høyt dersom utbyggingen skal skje raskere.

9.4 Renovasjon

9.4.1 Strategiske valg

- Kommunen skal påse at det er forsvarlig renovasjon offentlige områder og kommunen skal følge opp regelverket med hensyn til forsøpling på privat grunn.
Lunner kommune ønsker at det offentlige rom, utfartsparkeringer, badeplasser mv. har tilstrekkelig renovasjon. Dette for at områdene skal være trivelige å oppsøke.

9.5 Veger

9.5.1 Målsettinger

Hensikt	Målsetting	Ambisjon	Målemetode
Opprettholde den tekniske verdien på vegene og sikre framkommelighet og trafikksikkerhet.	Veganleggene skal ikke forringes.	Bevilgning på nivå med sammenligningsgruppen i KOSTRA	KOSTRA
	Best mulig framkommelighet innenfor gitte økonomiske rammer	Vegene skal brøytes etter avsluttet snøfall eller under snøfall når snødybden passerer 10 cm. Snøfall mindre enn 5 cm brøytes ikke.	Avvik registrert ved kontroll
	Vegbelysning i tråd med vedtatte retningslinjer.	Politisk vedtatte retningslinjer i løpet av 2010.	Protokoll
	Vegbelysningen har en forsvarlig kvalitet.	Oppfylle forskriftskravene til elektriske anlegg	Avvik

9.5.2 Strategiske valg

- Veger i nye utbyggingsområder skal reguleres til private veger.
Dette på grunn av at kommunen ikke har økonomi til å ta på seg økte kostnader i denne sammenhengen.
- Antall veglysanlegg skal reduseres etter gitte retningslinjer og anlegge/overta nye etter samme retningslinjer.
Dagens vegbelysning er noe tilfeldig i forhold til at etablering har skjedd uten noen plan og helhetlig prioritering.

9.6 Trafikksikkerhet

9.6.1 Målsettinger

Hensikt	Målsetting	Ambisjon	Målemetode
Etablere sikre veger og gode holdninger slik at en unngår at noen blir drept eller hardt skadd i trafikken.	Alle har kunnskap om trafikksikkerhet	Alle skoleelever og foreldre skal ha tilgang til informasjon fra kommunen om trafikksikkerhet.	Avvik rapporteres i målekart.
	Andel elever med skoleskyss	Kostnader til skoleskyss skal ikke være høyere enn gjennomsnittet i Oppland	KOSTRA

9.6.2 Strategiske valg

- Det skal prioriteres å skape sammenhengende gang- og sykkelvegnett, særlig i tilknytning til veger som benyttes som skoleveger.
Å få til sammenhengende nett der det mangler korte strekninger innimellom, gir stor uttelling i forhold til kostnadene. Det bidrar både til trygge skoleveger og gir innbyggerne bedre muligheter for trygg mosjon/turgåing.
- Det skal arbeides aktivt fra politisk hold i forhold til Statens vegvesen og Oppland fylkeskommune i forhold til å få gjennomført prioriterte trafikksikkerhetstiltak i kommunen.
Erfaringer viser at aktivt engasjement politisk gir resultater.
- Kommunen skal, i samarbeid med andre relevante instanser, gjennomføre informasjonskampanje i forbindelse med skolestart. Det skal alltid vurderes holdningsskapende tiltak i stedet for eller i tillegg til fysiske tiltak.
*Holdningsskapende arbeid er viktig i forhold til trafikksikkerhet, miljø og helse.
Holdningsskapende arbeid kan være et økonomisk rimelig tiltak for å skape større trafikksikkerhet.*
- Det etableres en tverrfaglig gruppe hvor for eksempel politiet, Trygg Trafikk, helsemyndigheter, skole og andre aktuelle kommunale representanter jobber tverrfaglig i forhold til trafikksikkerhet.
Trafikksikkerhet berører alle og samtidig er det enkelte grupper som er mer utsatte enn andre. Som eksempler kan nevnes myke trafikanter, unge sjåførere, personer som bruker medikamenter. Dette skaper behov for tverrfaglig arbeid.

Trafikksikkerhetstiltak i prioritert rekkefølge

17	Kommunal veg/fylkesveg	Kryssløsning Lunnerlinna – Lunnerkollen – Korsrudlinna		
----	------------------------	--	--	--

Prioritet	Veg	Tiltak	ÅDT	Merknad
1	Fylkesveg 5	Fortau: Solvang- Oule, ca 200 m	1170	Brudd i sammenhengende gs/nett, særlig trafikkfarlig skoleveg, sentrumsrelatert.
2	Riksveg 4	Kalvsjø og ved Berg	8000	Mye langsgående og kryssende trafikk av gående og syklende.
	RV4	(Mysk) - 300 m		
3	Fylkesveg 4	Fortau Flekkbyen, ca 80 m	710	Brudd i sammenhengende g/s-nett Håvelsrud- Lunner Barneskole
4	Fylkesveg 12	Fortau fra x fv 13 til Schiongsvingen, ca 200 m	570	Brudd i sammenhengende g/s-forbindelse til Grua skole.
5	Fylkesveg 4	G/s-veg/fortau fra Kalvsjø dagligvare til Folkets hus, 400 m	785	Særlig trafikkfarlig skoleveg
6	Fylkesveg 16, arm til Roa st	Fortau, 1 km	738	Tidvis stor trafikk av kjørende og gående til/fra Roa st. Sentrumsrelatert.
7	Fylkesveg 16	Fortau, Grua sentrum, ca 100 m	1160	Brudd i sammenhengende gs-nett til Grua skole. Særlig trafikkfarlig skoleveg.
8	Fylkesveg 14	Fortau forbi Fagerheimen på Roa, 100 m	500	Brudd i sammenhengende gs-nett. Sentrumsrelatert.
9	Fv 3	G/s-veg Ballangrud- Lunner Barneskole, 2,7 km	755	Særlig trafikkfarlig skoleveg.
10	Fv 17	G/s-veg/fortau Volla- Lunner sentrum, 0,7 km	1680	Særlig trafikkfarlig skoleveg.
11	Fv 4	G/s-veg/fortau Flekkbyen- Dæhlinvegen, 1 km	711	Særlig trafikkfarlig skoleveg
12	Fv 16	G/s-veg Grua idrettsplass- Grua Auto, 1 km	1086	Særlig trafikkfarlig skoleveg. Sentrumsrelatert i fb med utvikling av Hadelandsparken (se utbyggingsavtale)
13	Fv 16	G/s-veg fra Harestua Senter til Harestua Kro		Stor trafikk og mange myke trafikanter
15	Fv 16	G/s-veg fra Skolevegen til innkjøring til Viubråtan		Fra Skolevegen til Haneknemoen ligger deler av traseen klar som Gamle kongeveg. Fra Haneknemoen til innkjøring til Viubråtan er veggen grovplanert i fb med VA-anlegg.
16	Kommunal veg	Fortau langs Elvefaret fra Brattfossen til Tyttebærstien, 220 m	220	Er i h.h. til reg.plan. Økonomi gjorde at det ikke ble opparbeidet samtidig med resten av feltet.

9.7 Park og idrett

9.7.1 Strategiske valg

- Det offentlige rom skal være pent og vedlikeholdes for å holde god standard. Kommunen skal aktivt være pådriver og bidra til å anlegge og vedlikeholde fellesarealer i tettstedene.
Dette bidrar til trivsel i det offentlige. At det er pent rundt oss virker forebyggende i forhold til hærverk og uønsket bruk av områdene.
- Ved opparbeidelse/etablering av nye offentlige rom/utomhusarealer skal det vektlegges en tiltalende utforming. Rabatter, benker mv. skal brukes der dette er naturlig. Det skal benyttes materialer av varig art, slik som stein/betong. Enkelt vedlikehold skal hensyntas. Det skal omsorgsfullt beplantes i rabatter og skråninger.
Lunner kommune ser på utforming av uteområder som en del av det gode liv i Lunner.
- Lunner kommune skal arbeide for at Nye Harestua stasjon legges til rette med sykkelstativ, benker, turkart og lignende. Dette jfr. opparbeidelse av utomhusområder. Det bør legges til rette for å krysse jernbanelinja mot øst.
Nye Harestua stasjon blir et naturlig utgangspunkt for de som ønsker å bruke friluftsområdene og besøke steder sør i Lunner.
- Idrettsanlegget på Frøystad skal, dersom det blir bestemt at det ikke skal etableres kunstgressbane på området, rustes opp og vedlikeholdes. Det skal søkes samarbeid med idrettslag i forhold til bruk og drift av anlegget.
Lunner ungdomsskole har behov for uteområdene på Frøystad etter at skolen flytter til Hadeland videregående skole avd. Roa.

9.8 Bygningmessig vedlikehold

9.8.1 Målsettinger

Hensikt	Målsetting	Ambisjon	Målemetode
Opprettholde den tekniske verdien på kommunens bygningsmasse.	Vedlikehold skal utføres planmessig.	Vedlikeholdstiltak ikke hjemlet i vedlikeholdsplan < 40%	Avvik i forhold til årlig rullert vedlikeholdsplan.
	Brukertilfredshet	Score på medarbeiderundersøkelsen i forhold til fysiske arbeidsforhold (hele kommunen) => landsgjennomsnittet	Medarbeiderundersøkelsen

9.8.2 Strategiske valg

- Det utarbeides Vedlikeholdsplan (vedlegg til Kommunedelplan Teknisk). Vedlikehold skal gjennomføres etter denne planen innenfor gitte økonomiske rammer.
Planmessig vedlikehold er det eneste økonomisk forsvarlige på sikt. Et planmessig vedlikehold kommer brukerne til gode i form av opplevd kvalitet og HMS. Området bør styrkes, men dette må skje etter en helhetlig vurdering av kommunebudsjettet.
- Lunner kommune skal vurdere om det er økonomisk interessant å konkurranseutsette hele eller deler av tjenesten og innhente sammenligningsgrunnlag for aktuell tjenesteproduksjon. Det skal vurderes om enkelte større oppgaver bør settes ut på anbud.
Lunner kommune skal til enhver tid sikre at vi har effektiv drift.
- Planlegging og gjennomføring av vedlikeholdet på Frøystad starter så raskt som mulig.
Oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 45/08. Vedlikeholdet skal skje etter en helhetlig planlegging av bruken av anlegget.
- Vedlikeholdsplanen skal prioritere tiltak som bidrar til redusert energiforbruk.
Viser til Kommunedelplan Samfunnsutvikling hvor det er vedtatt en målsetting om 20% redusert forbruk av energi i perioden 2009 – 2012.

9.9 Renhold

9.9.1 Målsettinger

Hensikt	Målsetting	Ambisjon	Målemetode
Bidra til bedre inneklima og trivsel, samt bevaring av verdier.	Renhold i henhold til kvalitetsstandard (målt kval)	Score min 3 på kvalitetsrapport	Avvik i forhold til rapporten
	Renhold utført i henhold til bestemt frekvens (målt kval)	Gjennomføring av planlagt renhold > 96%	Lokal statistikk over avvik
	Renhold utført til brukerens tilfredshet (opplevd kval)	Ingen klager	Registrering av klager
	Effektiv ressursfordeling	Ressursbruk =/< offentlige nøkkeltall	Beregning av ytelse pr. byggtipe (NS.....)
	Fysiske arbeidsforhold (medarbeidertilfredshet)	Score min. 4,5 på medarbeiderundersøkelse	Medarbeiderundersøkelse

9.10 Vaktmestertjeneste

9.10.1 Målsettinger

Hensikt	Målsetting	Ambisjon	Målemetode
Drift av bygg og anlegg på en slik måte at de fungerer optimalt i forhold til tjeneste-produksjon og arbeidsmiljø.	Tekniske anlegg skal fungere tilfredsstillende.	Driftsstans pga. tekniske feil < 2 pr. år pr. anlegg.	Avviksrapportering.
	Drift av bygg og anlegg skal utføres på en slik måte at disse ikke forfaller ut over det som kommer av alder.	Tilstandsgrader skal ikke forverres.	Avvik tilstandsregistrering.
	Brukertilfredshet, se målsetting bygningsmessig vedlikehold.		

9.11 Lån og tilskudd til egen bolig

9.11.1 Målsettinger

Hensikt	Målsetting	Ambisjon	Målemetode
Bidra til at prioriterte grupper kan skaffe og beholde nøktern bolig	Flest mulig som fyller kriteriene for lån- og støtteordninger skal få dette innvilget.	Ingen klagesaker hvor klageren får medhold.	Antall aktuelle saker til klagenemnda hvor vedtak blir endret.
	Kommunen skal ikke ha tap på startlån.	Tap på lån < 0,4% av lånemassen	Avskrevne lån
	Brukere skal oppleve å bli behandlet på en respektfull måte.	Brukertilfredshet > 4	Brukerundersøkelse

9.12 Brann/redning

9.12.1 Målsettinger

Hensikt	Målsetting	Ambisjon	Målemetode
Å sikre tilstrekkelig beredskap mot brann og ulykke	Å kunne yte rask, effektiv og relevant hjelp i nødssituasjoner.	Oppfylle dimensjoneringsforskriftens krav.	Avvik fra forskrift
	Tilfredsstillende tjenester til en lavest mulig pris.	Lunner skal være blant de 20 billigste kommuner i landet målt i kr. pr. innbyggere	KOSTRA

9.12.2 Strategiske valg

- Kommunestyret har vedtatt samlokalisering av nødetater (politi, brann, ambulanse) i felles, nytt bygg i Gran sentrum.

10 Tiltaksplaner

10.1 Tiltaksplan investering

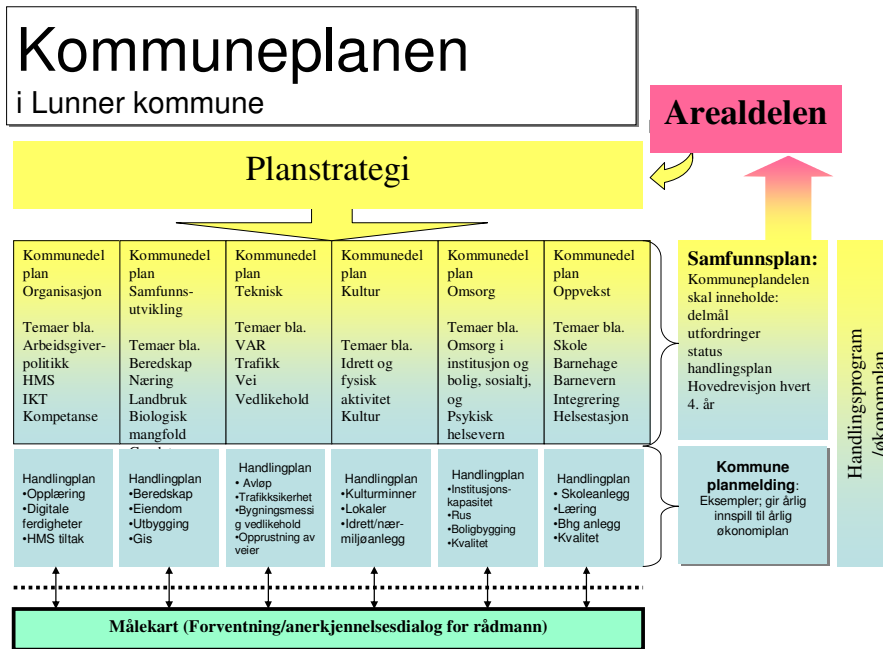
Kode	Tiltak	2011	2012	2013	2014	2015	Merknad
	Vann og avløp						
S	Eiendom og infrastr Delfinansiering av felles maskiner	200	200	200	200	200	
S	Rehabilitering/oppgradering Grindvoll renseanlegg		1 500				
	Funksjonstilpasning Volla renseanlegg		1 000				
S	Tilknytning Bjørgeseter - Skipperud - Fjellhammer (vann)		1 000	1 100			
S	Tilknytning Bjørgeseter - Skipperud - Fjellhammer (avløp)		1 500	2 400			
S	Forprosjekt tiltak EU's vanddirektiv	500					
	Beredskaps-/vaktbiler VA		500		500		
	Vanddirektiv - tilknytning Oppdalen				6 500	8 900	
	Bygg og eiendommer						
O	Lunner barneskole, utvendig	320					
O	Grua skole, oppgradering		500				Oppgradering gulvbelegg mv
V	Grua skole, akutte tiltak	390					
O	Nytt ventilasjonsanlegg Harestua barnehage		820				
O	LOS, utbedring heis, oppgradering		1 000				
	Harestua skole, utbedring heis og etablering av ny heis		575				
	Brannsikring i hht. pålegg		700		400		
	Eltiltak i hht. pålegg		500		300		
	Maskiner, utstyr, inventar						
	Eiendom og Infrastruktur, maskiner og ut	200	200	200	200	200	Renhold ot øvrig vedlikeholdsutstyr
	Veger						
V	Fortau og gateløys Schiongsvingen	1 575					
O	Trafikksikkerhetstiltak	375	375	375	375	375	Tiltak i hht. prioriteringer
V	Bru i Vestbygdveien	400					Jfr. formannskapetets vedtak sak 22/10 og K-sa 92/10
O	Gateløys	375	750				Gjelder alle "tettsteder"
	Kulvert i hht. vanddirektivet		100				
	Formidlingslån						
F	Diff. mellom nedbetaling av innlån og ut	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	
	Sum	5 335	12 220	5 275	9 475	10 675	

10.2 Tiltaksplan drift

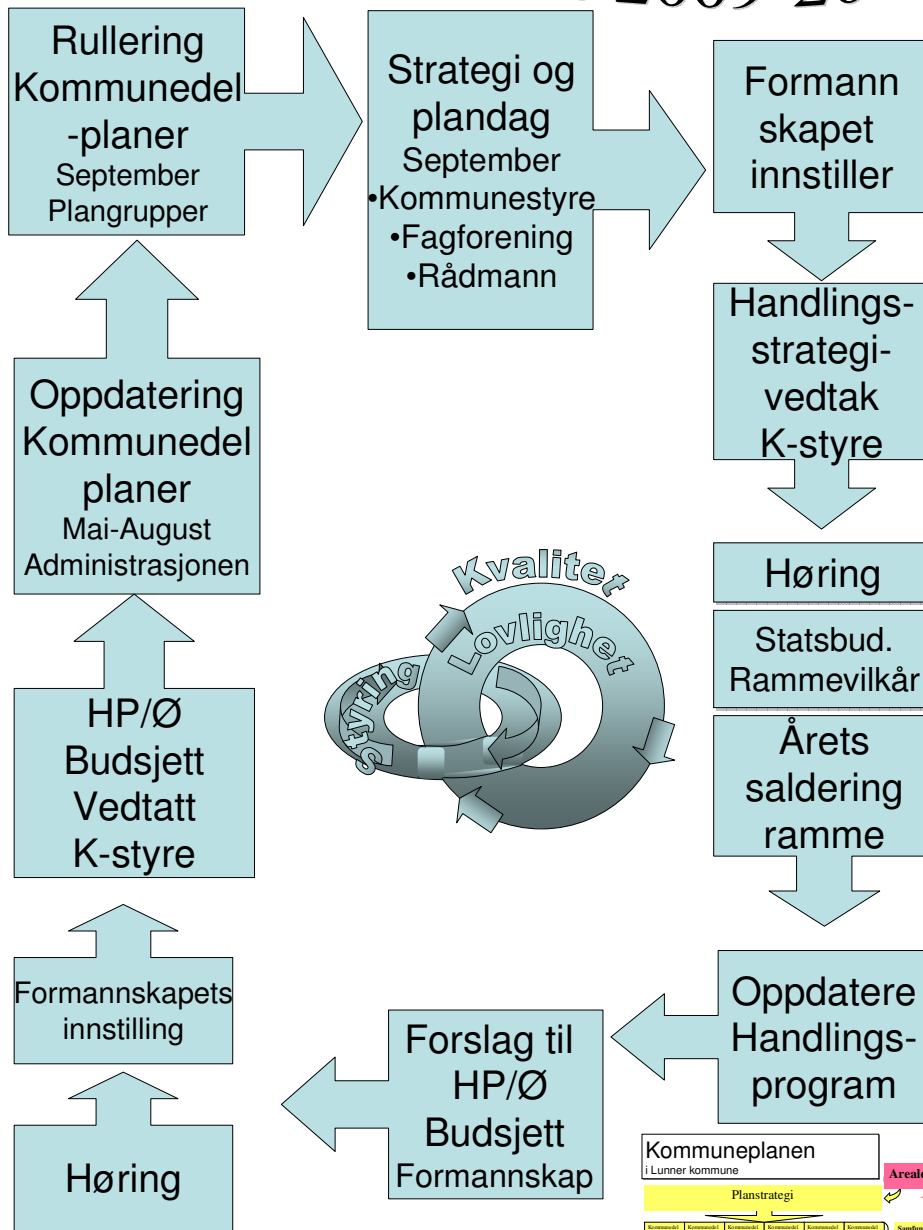
Pri	Tiltak	2011	2012	2013	2014	2015	Merknad
V=vedtak							
V	Samlokalisering av nødetater	284	-297				Bortfall prosjektkostnader
	Samlokalisering av nødetater		167	756	255		K 33/09 Lunner andel husleiekostnader kr 668'. 3/12 effekt i 2012, helårseffekt i 2013. Dagkasernert bemanning brann kr 255' i 2013 og helårseffekt ytterligere kr 255' fra 2014.
V	Driftskonsekvenser nye LUS		1 200	1 800			Økte kostnader bygg pr år 2,4 mill., utanlegg kr 600'
V	Tapte inntekter Lus		250	250			Lunnerhallen
	Sannering/oppfølging eksisterende ledningsnett	1 000					Årlig bevilgning, har tidligere vært budsjettert som investering
	Skjødseplan uteareal Lunner barneskole	200					
	Nye arealer eventyrskogen barnehage	42	58				
	Nye arealer Gamleskolen barnehage	50					
	Økte kostnader vei, fortau og gatelyst	57					Økt volum
V	Brøyting, økte kostnader		200				Generell prisoppgang siden forrige anbudsrunde
V	Gatelyst			-75			Andel av besparelse som trekkes inn, betjene gjeld
O Pri 4	Trafikksikkerhet		50	50	50	50	Økte utg som følge av nye gangveger/sykkelveier
	Red. stillingsressurs trafikksikkerhet		-24				5% stillingsreduksjon Arealforvaltning
O Pri 1	Volla RA, transport slam		300	-300			Utgifter til inv er gjennomført. Betinging inv
	Teglstensvegg rådhuset		1050	-1050			Fondsfinansieres
	Lønn prosjektingenør		-400				Belastes investeringsprosjektene
	Redusert renhold		-250				
Sum		1 633	2 304	1 431	305	50	

11 Vedlegg

11.1 Kommunens planstruktur

Overordnet planprosess i Lunner kommune 2009-2019

Kommuneplanen i Lunner kommune

Planstrategi						Arealdelen
Kommunedelplan Opplysningsvesen	Kommunedelplan Kultur	Kommunedelplan Energi	Kommunedelplan Helse	Kommunedelplan Utdanning	Kommunedelplan Miljø	Samfunnsplan: Kommunestyrets arbeidssaker, utvalgte saker, handlingsplan, handlingsprogram
Kommunedelplan Opplysningsvesen	Kommunedelplan Kultur	Kommunedelplan Energi	Kommunedelplan Helse	Kommunedelplan Utdanning	Kommunedelplan Miljø	
Kommunedelplan Opplysningsvesen	Kommunedelplan Kultur	Kommunedelplan Energi	Kommunedelplan Helse	Kommunedelplan Utdanning	Kommunedelplan Miljø	Kommuneplanering: Utarbeidelse av plan, utvalgte saker, utvalgte saker

Målskart (Forvaltningens hovedoppgaver for rådmann)

Lunner kommune
 Sandsvegen 1
 2740 Roa
 Tlf : 6132 4000
 Fax : 6132 4009

11.2 Tilstandsregistrering kommunale bygg pr. 2008

Registreringen er gjort på nivå 1 iht. NS3424 pkt 3.2 i forbindelse med KS-prosjektet "Vedlikehold i kommunesektoren."

Data registrert ifm kartleggingen

Kommune/Fylkeskommune: Lunner

Bygningsid1	Bygningsid2	BTA	Byggeår	Bygningstype	Grunn.	Fundamenter	Isolasjon	Minusor og ytterdører	Ulystetlig ledning/lyeffekt, isoper	Yttertak takrenner, nedløp	Inneendig ledning, golv, himling	Festliv enter (estimeret inneholst)	Sanitær	Nærme	Brannsikling	Luftbehandling / ventilasjon	Generelle elektriske / fordeling	Lyf, elv ramm, driftsbehold	Tele og datanett	Høker	Terrangbehandling, dekke	Utendørs tekniske anlegg (VAR og EI)
Rådhuset	"Gml"	2 300	1964	Kontor og administrasjon	2	2	3	1	1	1	1	2	1	1	1	1	3	1	2	2	3	3
Rådhuset	"Ny"	1 050	1991	Kontor og administrasjon	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2		3	2
Frøystad	U.skole	4 400	1956	Grunnskole	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	3	1	1	1	2
Frøystad	Søndre	1 300	1959	Annen skolebygning	2	2	1	3	2	2	2	2	2	2	1	3	2	1	3		3	3
Frøystad	Gml. Handelsskole	550	1968	Grunnskole	2	2	2	2	2	2	3	3	1	3	2	2	2	2	3	3	3	3
Lunnerhallen		1 810	1987	Iøretshall	1	2	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1			1	1
Roa barnehage	Barnehage	250	1987	Barnehage, lekepark	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1		2	2
Roa barnehage	Brakke	115	1993	Barnehage, lekepark	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		2	1
Roalinna 26		200	1979	Kontor og administrasjon	2	1	2	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1		3	2
Roa Legesenter		380	1982	Primærhelsebygning	1	1	1	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Bergo sentret		250	1992	Kulturhus, mindre (samfunnshus)	1	2	2	1	1	2	1	1	2	1	1	2	1	1	1		2	1
Kalvsjø bhg		580	1987	Barnehage, lekepark	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Kløvertun		430	1960	Kulturhus, mindre (samfunnshus)	2	2	3	2	3	3	3	1	1	3	2	2	2				2	3
Lunner Barneskole	Pav. A	290	1980	Grunnskole	1	1	1	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1
Lunner Barneskole	Pav. B	290	1980	Grunnskole	1	1	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		3	1
Lunner Barneskole	Pav. C	290	1980	Grunnskole	1	1	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		3	0
Lunner Barneskole	Pav. D	290	1980	Grunnskole	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		3	1
Lunner Barneskole	Pav. E	190	1980	Grunnskole	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		3	1
Lunner Barneskole	Pav. F	290	1980	Grunnskole	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1
Lunner Barneskole	Pav. G	290	1980	Grunnskole	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		3	1
Lunner Barneskole	Pav. H	290	1980	Grunnskole	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		3	1

11.2 Utdrag fra brukermappe renhold

Daglig renhold

Daglig renhold (DR) innebærer renhold av gulv og inventar etter gjeldene metoder, under DR vil det ikke bli brukt spesialmidler.

DR beskrives slik:

Støvtørk av alle frie vertikale flater og flater utsatt for berøring flekkfjernes.

Sanitærporselen skal være uten flekker og støv, også tilstøtende vegger rengjøres.

Listverk etc. skal støvtørkes.

Innredningsglass, glassdører og speil skal pusses.

Avfallsbeholdere tømmes i fellesarealer, hvor ikke annet er avtalt.

Flekkfjerning ved behov

STANDARD DAGLIG
RENHOLD

ROMTYPER :	FREKVENS
Aktivitetsrom	5
Arbeidsrom	2
Arkiv	0,5
Bad	5
Badstue	Etter bruk
Bibliotek	5
Bøttekott/rengj.sentral	1
Bårerom	1
Dusjrom	5
Ekspedisjon/Resepsjon	5
Forværelser	følger av tilstøtende rom
Gang	
Garderobe (skifte-)	5
Grov garderobe	5
Grupperom	2
Gymsal	5
Heis	etter behov
Hvilerom	5
Inngangsparti/vindfang	5
Kapell	Etter behov
Kjøkken	5
Klasserom	5
Kontor	0,5
Kontor m/besøk	1
Kopierom	2
Korridor	Bygget avgjør
Korridor m/garderobe	5

Tekjøkken	2
Toalett	5
Trapp/trapperom	Bygget avgjør
Trimrom	2
Undersøkelserom	5
Vaktrom	2
Vaskerom	5
Verksted	1
Vestibyle	5

ROMTYPER :	FREKVENS
Lager	1/m
Legekantor	5
Lekerom	5
Lesesal	5
Lærergarderobe	5
Materialrom	1
Møterom	2
Pasientrom	3
Personalrom/spiserom	2
Rentrom	5
Skolekjøkken	5
Sløydsal	5
Solarium	1
Spesialrom	bruk avgjør / 5
Stellerom	5
Stue	2
Svømmehall	5

Periodisk renhold/vedlikehold

Frekvensen av det periodiske renholdet (PR) avgjøres mye av rommets bruk, hyppighet på renholdet og hvilke metoder som benyttes. Derfor er frekvensene for dette styrt av den enkelte renholder, føringer vil imidlertid bli lagt fra overordnet hvis valgt frekvens ikke samsvarer med den kvalitet enheten skal levere.

Periodisk renhold/ vedlikehold inneholder 3 punkt:

1. Glansing/rensing av gulv
2. Støvtørk på høye flater
3. Støvsuging av tekstile møbler.

I tillegg til pkt 1., 2. og 3. vil det være naturlig og gå inn med litt grundigere renhold på dører og andre flater som berøres. Likeså å tørke av bilder og annen utsmykning hvis mulig. Bord og stolben skal flekkfjernes og avtørkes jevnlig.

Hovedrenhold

Hovedrenhold (HR) omfatter renhold av gulv, vegger, tak og inventar. Renhold over himling eller av teknisk utstyr og innretninger inngår ikke. HR har en normalfrekvens over fire år, tabellstandarden nedenfor angir hvilken form renholdsfrekvensen har. Igjen gjelder regelen om behovsrettet renhold, er ikke behovet for de enkelte arbeidsoppgaver til stede skal de ikke utføres, dette bl.a. med tanke på at under HR brukes det kraftigere metoder og midler enn ellers og som ved unødvendig bruk øker slitasjen på materialer, i tillegg bør alt unødvendig utslipp av midler unngås, selv miljøvennlige.

Forklaringer til tabellen:

Med urenheter, flekker og smuss menes slike som kan fjernes med godkjente renholdsmidler som ikke krever høy grad av sikkerhetsutrustning

G= Grundig hovedrenhold

L= Lettere hovedrenhold

0= Ikke hovedrenhold

STANDARD HOVEDRENHOLD				
RENHOLDSFREKVENSER				
ROMTYPER :	År 1	År 2	År 3	År 4
Aktivitetsrom	G	G	G	G
Bad	G	G	G	G
Badstue	G	G	G	G
Dusjrom	G	G	G	G
Grov garderobe	G	G	G	G
Inngangsparti/vindfang	G	G	G	G
Kjøkken	G	G	G	G
Legekantor	G	G	G	G
Lekerom	G	G	G	G
Pasientrom	G	G	G	G

ROMTYPER :	År 1	År 2	År 3	År 4
Rentrom	G	G	G	G
Røykerom	G	G	G	G
Skolekjøkken	G	G	G	G
Stellerom	G	G	G	G
Svømmehall	G	G	G	G
Toalett	G	G	G	G
Undersøkelsesrom	G	G	G	G
Vaskerom	G	G	G	G
Bibliotek	G	L	G	L
Bårerom	G	L	G	L
Garderobe (skifte-)	G	L	G	L
Gymsal	G	L	G	L
Heis	G	L	G	L
Hvilerom	G	L	G	L
Kapell	G	L	G	L
Klasserom	G	L	G	L
Korridor	G	L	G	L
Korridor m/garderobe	G	L	G	L
Lærergarderobe	G	L	G	L
Møterom	G	L	G	L
Personalrom/spiserom	G	L	G	L
Sløydsal	G	L	G	L
Solarium	G	L	G	L
Spesialrom	G	L	G	L
Trapp/trapperom	G	L	G	L
Trimrom	G	L	G	L
Vestibyle	G	L	G	L
Ekspedisjon/Resepsjon	G	L	L	L
Forværelser	G	L	L	L
Gang	G	L	L	L
Grupperom	G	L	L	L
Kontor m/besøk	G	L	L	L
Kopierom	G	L	L	L
Lesesal	G	L	L	L
Tekjøkken	G	L	L	L
Vaktrom	G	L	L	L
Verksted	G	L	L	L
Arbeidsrom	G	0	L	L
Arkiv	G	0	L	0
Kontor	G	0	L	0
Materialrom	G	0	L	0
Stue	G	0	L	0
Bøttekott/rengjøringsentral	G	0	0	0
Lager	G	0	0	0

Vindusvask

Vindusvask inneholder i tillegg til rengjøring av selve glasset på alle sider, også rengjøring av karm, utføring og listverk. Vindusvask utføres på våren og før frosten kommer om høsten.

Gardinvask

Gardinvask tas årlig i samband med en vindusvask eller med hovedrengjøring (G). På rom hvor hovedrengjøring -G- utføres annethvert år eller sjeldnere vaskes gardinene annet hvert år.

Renholdsareal

Sted	Renholdsareal
LUB	5714
LUS m/sentralisert	3835
LUS Basseng	235
Søndre	1240
Voksenopplæringen	
LUPRO	214
Roalinna	200
Kalvsjøstua	40
Grua Skole	2315
Harestua skole	
U.skole	1362
B.skole	3242
Harestua Basseng	261
BHG	
Kalvsjø bhg m/HR	932
Roa bhg m/HR	331
Malmgruben bhg m/HR	262
Furumo bhg m/HR	0
Harestua bhg m/HR	266
Eventyrskogen bhg m/HR	540
HELSE	
LOS	
Renhold	4186
Legesenteret	373
Bergosenteret	225
Haugentoppen	100
Lunner Bofellesskap	40
Roa bofellesskap	36
Røyskattlia bofellesskap	85
DIV.	
Brannstasjonen	143
Lunnerhallen	1740
Harestua oms.senter	265
Kløvertun	415
Rådhuset m/brakke og vm	3150
Volla VA	172
Fagerheimen	150
	32069

Ansatt st% 1906,5 % hvorav 15,9 % er på ambulerende (varekjøring, vedl. bil og forflytning)
Gjennomsnittsyttelse: 226 m²/t

Kontroll av renhold utføres med kvalitetsrapporter

Lunner kommune - renholdsenheten

Kvalitetsrapport

STED:	DATO:
--------------	--------------

Skjemaet er laget for å få en kvalitetsvurdering av renholdet og renholdsenheten, det er viktig at man har noe kjennskap til renholdsstandarden som er utarbeidet. Bruk kommentar feltet flittig og/eller skriv bak på arket.

Skalaen går fra 5 til 1, hvor 5= meget god, 4= god, 3= tilfredsstillende, 2= dårlig, 1= uakseptabel

Sjekkpunkt		5	4	3	2	1	Kommentar	
Del 1: Renholdet	1	Renhold toaletter/dusjer						
	2	Støvtørk						
	3	Støvtørk høye flater						
	4	Gulvrenhold						
	5	Gulv vedlikehold						
	6	Fjerning av flekker						
	7	Glass i dører etc.						
	8	Ekstra forespørsler						
	9	Helhetsinntrykk siste måned						
Sjekkpunkt		5	4	3	2	1	Kommentar	
Del 2: Servicen	1	Kommunikasjon mellom renholder(e) og bruker						
	2	Kommunikasjon og tilgjengelighet hos leder og husøkonom i renholdsenheten						
	3	Generell klagehåndtering i renholdsenheten.						
	4	Helhetsinntrykk av renholdsenheten						
Sjekkpunkt		5	4	3	2	1	Kommentar	
Del 3: Bruker	1	Søppeltømming						
	2	Rydding og orden						
	3	Bruk av garderobe til ubenyttede sko og klær						
	4	Opptørring av søl						
	5	Helhetsinntrykk av brukeren						

Supplerende merknader:

Sign:

Dato sendt/overlevert leder for renhold:

Dato mottatt hos leder for renhold:

Forbedringsforslag på dette skjemaet mottas gjerne

11.3 Skyssreglement

Utviklingsutvalget behandlet saken, saksnr. 23/06 den 01.06.2006.

Vedtak:

Skyssgrensene settes slik:

1. Elever på 1. trinn: Minst 2 km. fra hjem til skole
Elever 2. – 4. trinn: Minst 3 km. ”
Elever 5. – 7. trinn: Minst 4 km. ”
2. Hele Rv 4 for alle elever
3. Vinterhalvåret er definert gjeldende i tidsrommet 01.11 – 15.03.
4. a. Lunner barneskole.
Strekningen Hallum – Fagertun skole defineres som særlig trafikk-farlig for 1. – 4. trinn.
Rypsekkvegen – gangveg Sørenggutua defineres som særlig trafikk-farlig for 1. – 4. trinn.
Strekningen Sand – Kalvsjø defineres som særlig trafikkfarlig for 1.-7. trinn.
Strekningen Volla – Liæker gartneri defineres som særlig trafikkfarlig for 1.-7. trinn.
Strekningen Grindvoll – Lunner barneskole defineres som særlig trafikkfarlig for 1. – 4. trinn.
Strekningen Roa stasjon til Kongelva defineres som særlig trafikkfarlig for 1-4. trinn.
Strekningen Solheimstorget – Lunner kirke – Lunner barneskole defineres som særlig trafikkfarlig for 1.-4.trinn.
Strekningen Koperud – Svingen defineres som særlig trafikkfarlig for 1.-7.trinn.
- b. Grua skole:
Fv12 (Myllavegen) ovenfor Schiongsvingen for 1-4. trinn.
Skolen – sydover langs Fv16 (gamle Rv 4) for 1. – 4. trinn
Skolen nordover langs Fv16 for elever 1. – 4. trinn i vintersesongen.
- c. Harestua skole:
Fv16 x Skolevegen og nordover for alle elever.
Fv16 fra Harestua Kro og sydover for alle elever.
5. Elever som etter søknad er blitt overført til annen barneskole, innvilges ikke ekstra skoleskyss som følge av overføringen. Etter søknad kan unntak gjøres.
6. Avstand hjem – skole (dør til dør) beregnes langs korteste vinterbrøytet veg/gangveg.
7. For å samordne ekstra skyss p.g.a. trafikkfarlig veg, aksepteres vente tid på 1 skoletime før etter elevens timeplan, når dette faller innenfor skoledagens lengde.
8. Skyss p.g.a. trafikkfarlig veg faller bort etter hver som det etableres trafiksikrings-tiltak på disse strekningene.

11.4 Forklaringer på vanskelige ord og forkortelser

Eutrofiering	Tilgroeing på grunn av forurensing
Facilities management	Forvaltning, drift og vedlikehold
FDV	Forvaltning, drift og vedlikehold
Karakteriseringsarbeid	Beskrive ulike kvaliteter
ÅDT	Årsdøgntrafikk

11.5 Vedlikeholdsplan for Lunner kommune

Se arkiv 09/181-29